

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ftl).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Pángermán magyar imperializmus.

Budapest, február 21.

(v.) A magyar imperializmus rögeszme hívei kellemetlen szövetségest kaptak: az osztrák képviselőház tegnapi ülésén váratlanul melléjük szegődött dr. Bareuther, az indultatos pángermán és veszett Schönereista. Ez az ur nem tévesztendő össze azzal a dr. Baernreitherrel, aki nemrégiben Ausztria kereskedelemügyi minisztere volt, mint az alkotmányú liberális nagybirtokos kuria vezére a mérsékelt németek közt előkelő szerepet játszik s becületel meggyőződésből híve a dualizmusnak. Bezzeg másfajta legény a rokonhangású Bareuther név viselője; erős pángermán, az osztrák államiségnek nyílt gunyolója és ellensége, a német birodalomhoz való szításnak nyers kiméletlenségű apostola. Hát ez a Bareuther furcsa dolgot cselekedett tegnap a Reichsrathban. Kibontotta a magyar imperializmus lobogóját. Ne tessék hinni, hogy tréfálkozunk. Csakugyan ezt tette. Amit a Budapesti Hírlap a hamisítatlan fajmagyar politika imperiális ábrándképeül magasztal, ugyanazzal kínálta meg Bareuther ur tegnap a magyar nemzetet. Ausztria még ki sem mult, s ő mégis összeállította már a hagyatékú leltárt, sőt ki is utalja Magyarországnak a nekünk szánt örökséget. Nekünk adja Boszniát és a Hercegovinát. Visszaadja Dalmáciát. Ezüst tálcán kínálja ide Gácsországot Lodomériástul, és ráadásul adja a Bukovinát. Mindezeket felül természetesen nem bánja, ha megszerezük Szerbiát s bekebelezük Albániát meg Macedóniát. S nehogy eszünk ágába jusson ezt a dús hagyatékú visszautasítást, Bareuther ur bőkezűen teleaggatja azt mindenféle mézes-madzagokkal. Megadja a külön vámterületet. Belenyugszik a külön bankba. És semmi ki-

fogása az önálló hadsereg ellen. Szóval felajánlja a tiszta personal uniót, csak vigyük el tőlük a déli és keleti szláv tartományokat. Bareuther ur tudja, mit beszél. Ha mi elvisszük a déli és keleti szlávorságot Ausztriából, akkor megmarad a német zóm s ennek határszélén nyugot felől egyetlen szláv elemül a cseh nép, ezzel aztán majd elbánnak — Berlinből. Mert Bareuther ur ebben sántikál. Ki is mondja nyíltan, minden cifráztatás nélkül, hogy ők bizony Nagy-Németország felé kíváncznak. Ezzel akarnak szorosabb viszonyba lépni, egyelőre csupán vámszövetségre, a közjogi felszivódás úgy sem maradhat majd el az egységes pángermán vámterületen.

Bareuther hát tudja, mit akar, mikor a magyar imperializmus malmára hajtja a pángermán vizet. Ő szét akarja bontani ezt a monárkiát, mert úgy érzi, hogy az ausztriai németiséget a szláv tuleró immár léfeltételeiben támadja meg. Az ő álláspontja merész és illojális, de érthető. Nála nem az osztrák haza a döntő, hanem az ausztriai németiség germán mivoltának biztosítása. Amíg az osztrák szlávok ellenállás nélkül és szóltanul türték Ausztria államiségának német jellegét, addig Bareutherék belenyugodtak abba, hogy nekik Nagy-Németországon kívül kell elhelyezkedniök. De amióta az osztrák államiségből egyre szembetűnőbbben kikopik a német tartalom s a hátráló germán jelleg helyére az érzésben és nyelven szláv hatalmi tényezők nyomulnak, azóta az osztrák pángermánok rászánták magukat arra, hogy inkább Ausztriát áldozzák fel, mint német mivoltukat. Ezért akarják ránk szólni Ausztriának ránk szóhat szlávjaikat. Akikkel ők nem bírnak, azokkal ezen túl majd ne bírnunk mi. Legyen itt egy területre és lélekszámra erősen nagyobbodott Ma-

gyarország; de hogy sajnálják ők tőlünk az Ausztriáról lenyesendő részeket. Bosznia egykor a magyar királyoké volt; ám vegye Magyarország ismét birtokába, Gácsországot és Lodoméria hajdanta magyart uralt; ám legyen ismét a magyaré. Dalmácia elméletileg még most is a magyar szent korona kötelekéhez tartozik; ám csatoltasék oda vissza valósággal is. S nehogy smucignak mondják a németet, nekünk szánya még a Bukovinát is. Ok nem bírnak ennyi szlávval, pedig az ő kulturájuk régebb s az ő gazdasági erejük jóval hatalmasabb a miénkénél. És ezenkívül nemzeti létükért folytatott nehéz küzdelemben rátamaszkodhatnak a nagy német nemzetestre, mely segítő részvétellel támogatja vívódásukat.

Képzelem, milyen kapóra jött nekik a magyar imperializmusnak nemrég felbukkant ábrándja. Terjeszkedni akartok? Hát adunk mi nektek területet akkorát, hogy csak győztek befogadni. Így okoztok nyilván sime már sietnek is kiállítani az utalványt. Persze, ha idejön az a temérdek szláv, akkor egy csapással mi jutunk oda, ahol most az osztrák németek vannak, akkor a megnagyobbodott magyar államban a magyar nemzet alakul át kisebbséggé. Akkor a szláv tuleró itt kezd érvényesíteni hatalmát az állam eddigi viselt nemzeti jellegének rovására. Akkor a magyar állami nyelvet itt szorítják ki jogjaiból s itt lobban fel a nyelv-háború pusztító lángja. Akkor a magyar állam intézményeiből kopik ki a magyar nemzeti jelleg s az állameszme edénye itt kezd megtelni szláv tartalommal.

Bareutherék ezt nem bánnák. Amint agyonconkitanak Ausztriát, azonképp agyonszaporítanak Magyarországot is. Csak ők marhassanak meg németeknek s vihessék be germán gályájukat a háborgó szláv vizekre!

T Á R C A.

A hazugság.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: Neera.

A rózsás körmon, meglehetősen közel a tövéhez, keskeny kis sáv volt, amely zavarta a körmon szép összhangját. Olyan volt, mint fehér vitorla egy nyugalmas tavon... nem, olyan volt, mint valami igazi, durva, polgári folt. Es az ujjacska lázongott is a lealacsonyító folt ellen, mert fel-felgaskodott a többi közül, s minden pillanatban magára vonta a grófné mélabus tekintetét. Noha egészen bizonyos volt abban, hogy sohasem végzett napszámosmunkát, sem a butorokat le nem porolta, sem szőnyeget le nem porolt, sem más olyasvalamit nem csinált, ami gyűrűs ujjának szeplőtelen tisztaságát veszélyeztethette volna, a grófné mégis erősen törte a fejét azon, hogy honnan eredhetett ez a csuf folt. Eszébe jutott, hogy egészen kislány korában a nevelőnőitől hallotta, hogy a körmon megjelenő ilyes foltok valami hazugságot jelentenek. A grófné bizonyára nem volt elfoguit, de délvideki volt, és valami mégis megmaradt benne abból a felfogásból, amelyet az anyatejjel szivott magába.

Homlokát hirtelen pir borította el, amely átterjedt orcáira és lehúzódott a nyakán is egészen az a Medici-gallér alá, a vádlok kéz ezeközben ruhája redői között tűnt el.

— Vétkem tehát mutatkozik már? — gondolta a grófné sóhajtván. — Az alacsony hazugság, amelyet elkövettem, az ujjamra is rá van írva, ugyanarra az ujjamra, amely az esküdtöt és elárult hazugság jelvényét viseli?

Es még sok mindenféle gondolat támadt a grófnéban, sok szomorú, mélyértelmi, keserű gon-

dolat. Ugy támadtak, mint sok nagy doig, — valami alig észlelhető kiinduló-pontból. De el kell ismerni, hogy a grófné tulozta a véték s hogy tiszta, nemes lelkének olyasmi tetszett gonosztettnek, ami más asszonyokban alig mozgatta volna meg azt az érzést, amelyet lelkiismeretnek nevezünk. Mit is követett el voltaképpen Beatrice Cucechiarí grófné? Egy egész este a holdat nézte Guido Monteviti marcheseval — kéz a kézben. Ez mindenesetre sulyosbító körülmény volt, de mindenkori is veszedelmes körülmény az olyan asszonyra nézve, aki az óta a kézzorítás óta nem tudja többé megtalálni a nyugalmát. Monteviti hivatásos esábitó volt és pedig azok közül, akiket minden ragadós betegség elkerül s akiknek soha téglá nem esik a fejük bújára valami tetőről; azoknak a tolvajoknak a fajtájához tartozott, akik a jöleikü embertől az érzéseteljes pillantást és a meggyőző hangot vették át; azokhoz a születtet komédiásokhoz, akiknek geniális homlokuk van; azokhoz a családokhoz, akik a tisztességes asszonyok hiszékenységéből élnek....

Tisztességes asszonyok alatt nemcsak azok értendők, akik szemüket az ég felé fordítva lilimok között járnak. Azok is tisztességesek — azok talán még inkább — akik tuskobokrokban megakadnak és gyakran kénytelenek pillantásaikat az égtől a tisztátalan föld felé irányítani s mint bátor harcosok utjokat minden ingadozás nélkül tovább folytatni. Beatrice szívesen választotta volna az első utat, mint a kényelmesebbet és könnyebbet. Szerette az urát, az szerette őt, habár nagy elfoglaltsága miatt talán többször hagyta magára, mint amennyire üdvös lett volna. Mégis senki nem volt olyan biztos a hitvesi hűségben, mint ez a házaspár. De a sors a grófné utjába hozta Guido Montevitit.

Beatrice, mikor első ízben meresztette rá villogó pupilláját a marchese, kelletlen érzés fogta el, de egyszersmind a vágyakozás is, amely a delejező hatása alatt lévő alvajáró érzéséhez volt

hasonló. Beatricenek a legesekélyebb szándéka sem volt megszegni a férje iránt való hűségét, de Monteviti utat tudott találni, ha nem is a szívhez, legalább a fantáziájához, midőn fokozottan tanusította a hódolatot és előzékenységeket, amelyek a férj látszólagos hűségét még inkább kiemelték. Nap-nap után ezzel a gonosz fegyverrel rendítette meg a grófné érenyét. A kötelesség szigorú ösvényéről már az engedelmények lejtőjére lépett a vigyázatlan asszony és az álokoskodás káprázatos virágai között meg akarta győzni magát, hogy a szívnek örök szabadsága van, hogy semmitféle köteleke a törvénynek, a vallásnak, vagy a társaságnak nem fojthatja el a lélek tetetlen tüzét, hogy csak a testnek vannak kötelességei, de a szellemnek nincsenek és így boncolgatva a dolgot, úgy rendezkedett, hogy megmentsen mindent, hogy megmentsen magának — mind a két embert, a férjét és a marchest. Néha azonban hirtelen lelkiismereti furdalások fogták el, amelyek rendszeren gyermekes, babonás formában mutatkoztak, mint például most, mikor a kis fehér foltocskában vérbetűkkel jelent meg neki ez a szó: — hazáságtörés. O, milyen szerencsétlenül érezte magát. Es az emberek azért kívánják maguknak a szerelmet, hogy ilyen gyötrelmek között éljenek? De ő nem kívánta. A rabságába esett, végzetből, kérilehetetlenül és veszedelmesen. Addig azt hitte, hogy szereti az urát és ez nem volt igaz; életének első és egyetlen hazugsága nyilvánvalóan lelepleződött. Ha tagadni is akarta volna, hogy Montevitit szereti, ott volt az áruló folt. Láttá minden órában, minden pillanatban; hetek multával mindig följebb jött, már merészen és gonosz terpeszkedéssel a köröm közepére telepedett; majd újra meg újra följebb került; csakhamar el is tűnik isten segítségével — de mi lesz aztán?

A tenger felé eső rózsaszínű márványterraszon, ahol az amerikai szálló sűrű sövénye zöldes árnyékot vetett, ott ült Beatrice egymagában

a nagy-németség biztos révére. Ime, Bareuther megmutatta nekünk, miféle istenődoja a magyar imperializmus. A visszájárólmutatta meg, de épp ezért van köszönet benne. Ami sorstól az osztrák németség meg akar szabadulni, ugyanazt a sorstól mi sehogy sem kerülhetünk el. A szláv árviz előntötte Ausztriát; most tehát át akarják vágni a magyar határszélen a töltést, hadd zuduljon ránk s pusztítson itt, ők pedig szépen a szárazra jutnak a mi rovásunkra. Közönlük szépen, nem kérünk ebből a politikából. Nekünk nem érdekünk, hogy Ausztria szétbomoljon. S még kevésbé áll érdekünkben, hogy az osztrák államiség összedőlése esetén a szláv gerendák a Lajtán át a mi fejünkre hulljanak. Van nekünk szlávágunk elég. Ezt sem emésztettük meg. Mit csinálnánk még néhány milliónyi szlávval, akiknek nemzeti aspirációi egyszerre a magyar nemzetre zudulnának? Ha hódítani akarunk, hódítsuk meg előbb ezt a magyar hazát a magyar nemzeti művelődés, a magyar nyelv s a magyar nemzeti ügy számára. Mondtuk már s mondjuk váltig, hogy amíg a magyar nemzeti szellem empóriumának, a székesfővárosnak tőszomszédságában tucatszámra akad sváb, tót és rác közösség, addig veszedelmes hóbert az ország jelenlegi határain túl való nemzeti terjeszkedésről beszélni. Hódítsunk itthon, terjeszkedjünk itthon. Évszázakig tartó szívós munkára van szükség, hogy nyelvben s izzásban magyarrá legyen minden ember, akit e föld hord s egével betakar. Addig pedig szó se essék imperiális kalandokról, amelyek csak arra szolgálhatnának, hogy az idegen elem szaporodása révén csökkentsék a magyarság fajsúlyát, fokozzák és gyarapítsák nemzeti fejlődésünk akadályait és kockára tegyék keserves munkáit és nagy áldozatokkal szerzett eddigi vívmányainkat.

BELFÖLD.

Szell Kálmán Bécsben. Szell Kálmán miniszterelnök és Fejérváry kivételével mindazok a miniszterek, akik résztvettek Rainer főherceg aranylakodalmán, ma este visszatértek Budapestre. A miniszterelnök mostani bécsi tartózkodása alatt az udvarnál igen sok figyelemben részesült és mindenütt, ahol megjelent, az uralkodóház tagjai is, a Bécsben időző külföldi fejedelmi személyisé-

és dolgozott. Semmiféle nyoma a megrázkódásnak nem látszott rajta, nézte a naplementét, tüzetgetett a munkáján, s csak időnként harapdálta az ajkát.

Beatrice nagy elhatározásra szánta el magát. Még ha a szíve meg is szakad belé, mégis az a kötelessége, hogy Guido Montevitit eltávolítsa. Talán súlyos betegséget kell elszenvednie, az emésztő bántalán meg is fogja mérgezni benne a legbensőbb életforrásokat — de hát törődhetik-e ezzel? Hősnék érezte magát.

— Milyen szép ruhát visel ma, grófné! — szólalt meg mögötte Guido Monteviti behelzõ hangon. — A szürke és a rózsaszín csudalatosan illik önnek, Montegemoli hercegné, aki életfogytig tartó pirosra van ítélve, meghalna az irigységtől, ha láthatná önt.

— Köszönöm, marchese, ön mindig kész a bókra.

— És az őszinteségre, mely a szívemből ered, — tette hozzá sietve Monteviti, szenvedélyes rezgéssel a hangjában.

A grófné sóhajtott.
— A szív mindig rossz tanácsadó.
— Másra nem is halgatok, ha önnel vagyok!

— Azt rosszul teszi, marchese, mert...
— Miért?
— Mert az olyan szívhez, amely szól, egy másik szív tartozik, amely amazzt hallgatja.

— Grófné?
— Ó, mindenre kérem — ne nézzen reám ugy!

— De ön rettenetes dolgokat beszél. Csak, ugyan így is gondolkozik?
— Kell, hogy így gondolkozzam!

— Így gondolkoztott tegnap is?
— Bocsásson meg. Felejtjük a mulat, örült voltam.

A férfi erősen a szemébe nézett és a keze után nyult.
— Nem, nem, kérem, ne tegye ezt!

— Tehát búcsút mond nekem?
A grófné késett egy pillanatig a válaszzal,

gek is kinttötően fogadták. A miniszterelnök tegnap hivatalos volt Eulenbürg német nagykövet ebédjén is, amelyet az a német fejedelmi vendégek: Lajos és Ferenc bajor hercegek, a württembergi és a köbörgi hercegek tiszteletére adott. Lajos bajor herceg ismételtén hosszabb ideig elbeszélgetett Szell Kálmán miniszterelnökkel, akit régebről ismer, mert birtokos szomszédja. A herceg magyarul szólította meg és így tolyt mindvégig társalgásuk, mert a herceg folyékonyan és oly hibátlan kiejtéssel beszéli nyelvüket, hogy azt hinné az ember, állandóan köztünk él. Magyar nyelvtanítója egy győri jogász volt, akire ma is hálásan emlékszik vissza. Jenő főherceg, aki tudvalegőleg hosszabb ideig volt Budapestten állomáson, szintén magyarul beszélgetett a miniszterelnökkel.

A holnap ülés. A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen a költségvetés általános vitáját folytatják. Az ülésben valószínűleg Lukács László pénzügyminiszter is felszólal.

A katolikus autonómia. A katolikus autonómiát szervező kongresszus ma délután folytatja tanácskozásait. A tárgyalás a 72. §-al kezdődött. A 73. §-na Samassa egri érsek ajánlott egy módosítást, a közvetett választás érdekében de az indítványt elvetették. A 83. §-nál Margalits Ede a következő tóldást ajánlja:

Nem választhatók:

a) kik állami hivatalban vannak.
b) kik az alapok és alapítványok bérlői, vagy ezekkel szerződéses viszonyban állanak.

c) kik vagy kielejzeiten, vagy halgatagon egyházi átok alatt állanak.

Ugron Gábor nem járul hozzá Margalits módosításának a) és b) pontjához és hosszasan bizonyítja, hogy az, ha az államhivatalnokok is választhatók, csak előnnyel járhat az ügyre. A re.ormátú-sokra hivatkozik, kik egyenesen keresik a magas állásban levő hivatalnokokat. A kongresszus a szakaszt Margalits módosításának b) pontjával elfogadta. Margalits indítványának a) pontját visszavonta, c) pontját elvetette a kongresszus.

Gróf Zichy Nándor pótlólag indítványozta, hogy az igazgatótanács tagjai állásuk elfoglalásánál a katolikus hitvallást tegyék le.

Gróf Sápáry Gyula elnök indítványára, gróf Apponyi Albert hozzászólása után, elhatározták, hogy Zichy indítványát a 139. §-nál fogják érdemileg tárgyalni.

A tárgyalást ezután holnap délután 4 órakor folytatják, amikor is a harmadik rész, az önkormányzat hatásköre kerül napirendre.

A közigazgatás egyszerűsítése. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter terjedelmes rendeletet intézett az ország közigazgatási bizottságaihoz, melyben

Monteviti azonban nem is várta már be, megfordult és eltűnt.

Beatrice ott állott egy pillanatig kábultan. Ez a rövid, nevétséges, köznapj jelenet, amely annyira elütött attól az ünnepies bucsuzástól, amiről álmodozott, olyan hatással volt rá, mint valami sebészti műtét. Ugy tetszett neki, minha megszakadt volna benne valami; valahol vérzett, de nem tudta, hol. Es a legkülönösebb a dologban az volt, hogy a heves fájdalom közepett végtelen megkönnyebbülést érzett, valami hosszsz nyomástól való megszabadulást, mint amikor az ember nyugot lélekzik, ha a rossz fogát kihúzzák.

Ez volt hát az a férfi, akit a férjénél külfönbnek tartott? Ez a ledér életű csapodár, ez az ostoba! — érette majd hogy meg nem szegte hitvesi hűségét. Nem, csak egy pillanatra hitte, hogy szereti ezt a Montevitit, ő, Cucechiar grófné. Most értette csak meg, hogy támadhat az a pillanat, mikor az ember öl, rabol, — mert elérkeznek a beszámíthatatlanságnak pillanatai.

Kiment a terraszra s föl s alá kezdett járni. A nap lement, a szőlőtökék árnyéka sötétebb lett, az ég és a tenger összefolyt. Milyen édes, váratlan béke! A lidérenyomás eltűnt, a csuf álomnak vége és nem is jön többé vissza. Érezte, hogyan szereti az urát, mindig is szerette, még amikor Monteviti varázsa alatt állott is. Hazugság volt ez a hamis szerelem, valami unalomból támadt képzelődésnek a családása, amiben azívnek semmi része nem volt. Gyűrűsujját felemelte s nézte a szürküllet utolsó derengésénél. A fehér folt már majdnem elérte a köröm szélét. Beatrice elővette apró munka-ollócskáját és mélyen bevágott a körmébe, olyan mélyen, amennyire eddig még sohasem tette.

Ebben a pillanatban szolgál jelent meg a terrasz ajtajában:

— A gróf ur megérkezett.
— Ah! — mondotta Beatrice a legnagyobb örömmel, majd elpirult s az ajkához szorította az újat, amely fájt egy kissé...

a kazánvi-szalatoknál egyszerűsíti az eljárást. A vizsgálatok vezetését a kerületi ipar ellügyelőségekre bízta, kik közvetlen érintkezésben állanak a miniszterummal s így sok munkától kímélik meg a közigazgatási bizottságokat. A kazánvizsgálatra vonatkozó határozatok másodiku elbírálását továbbra is a bizottság hatáskörében hagyja a miniszter.

A décsi pótkérvény. Említettük, hogy báró Dániel Tibor décsi mandátumát a Kuria előtt kérvénnyel támadták meg. Ez a petíció csak Dániel kisköszágán alapszik, más érvénytelenségi okra nem hivatkozik. A törvényes 30 napon belül azonban — mint Deésről jelentik — pótkérvényt fognak benyújtani, melyben veszteségeket és megfélemlítéseket is hoznak elő érvénytelenségi okokkal. Ugyanezt a képviselőháznak is bejelenteni szándékoznak azzal a kérelemmel, hogy fűgesszék fel a kerület képviselőküldési jogát.

Két petíció.

Budapest, február 21.

A Kuria ma a szombathelyi és a jászahelyi választás ellen beadott kérvényeket tárgyalta. A tárgyalásokról a következő tudósítást adjuk:

(Szombathely.)

Szombathelyen az 1901. október 2-ikán megtartott országos képviselőválasztás alkalmával dr. Ehen Gyula szabadalvüparti jelöltet választották meg dr. Major Ferenc néppárti jelölttel szemben, 380 szavazattöbbséggel. Dr. Major választói nevében dr. Stegmüller Károly és társai petícióval támadták meg Ehen Gyula mandátumát. vesztegetés, etetés, itatás miatt kérvén a választás érvénytelenségét. Kérvényezők megtámadták dr. Kronecker József választási elnököt és dr. Dallos József küldöttségi elnököt a záróra kitűzése körül elkövetett törvénysértését.

A kir. Kuria I. választási tanácsa ma foglalkozott ezzel az ügyvel, Paiss Andor elnökelele alatt. A kérvényezők képviselőjeként dr. Moldovány Gyula jelent meg, választásvédőként dr. Farnady József szerepelt.

A kérvényezők képviselője ismertette a kérvény tartalmát. Elisősorban a választási elnökre vonatkozólag jelenti ki, hogy megsértette a választás alkalmával a záróra vonatkozó törvényes rendelkezéseket. Amidőn ugyanis a zárórát a törvény értelmében ki kellett volna tűznie Ehen Gyulának még nem volt meg az általános többsége.

Ezután áttért az auszolut érvénytelenségi okokra. A képviselő végigjárta a kerület összes közöseit, maga korteskedett és mint Szombathely város polgármestere, olyan kijelentéseket tett, amelyek hivatali állásából kifolyólag anyagi előnyöket, illetőleg cívónásokat biztosítottak a választó polgároknak.

Kéri a választás érvénytelenségét.

Dr. Farnady választásvédő válaszában tagadja, hogy a választási elnök elrendelte a petícionálók által kért ugynevezett „pótszavazást”; erre vonatkozólag azt hozza fel, hogy a községek sorrend szerint történt lezavazása után a választóknak oly nagy tömege jelentkezett szavazásra, hogy az lett volna törvénysértés, ha ezeket visszautasították volna. Különbben is okmányonval igazolja, hogy e „pótszavazásnál” Majorra 208 szavazatot jutott, míg Ehen Gyulára csak 161-en szavaztak. Visszautasítja azt a vádat, mintha a képviselő hivatalos állásából kifolyó és önyöket ígért volna megválasztására esetére a kerületbeli polgároknak. Az etetési, itatási és vesztegetési eseteket pontonként cáolgatja. Kéri a petíció elutasítását.

A viszonválaszok után a Kuria tanácskozára vonult vissza és mástólórai tanácskozás után a petíciót elutasította azzal a megokolással, hogy a petícióban abszolut érvénytelenségi okok nincsenek. Az érv, hogy Ehen Gyula mint polgármester a vásárbérelt leengedésével igyekezett a választókat befolyásolni, nem áll meg, mert a vásárbérelt ügye nem is tartozott a polgármester hatáskörébe.

(Jászahely.)

A jászahelyi választókerületben 1901. október hó 2-án lefolyt képviselőválasztás alkalmával két szabadalvüparti jelölt küzdött a mandátumért: Szombathely György és Tagányi Sándor. A mandátumot Szombathely György nyerte el 162 szavazattöbbséggel.

A másdi Alajos és társai a választás kérvénnyel támadták meg, melyet ma tárgyalta a királyi Kuria II. választási tanácsa Vaurik Bela elnökelelele alatt. A kérvényezők dr. Nagy Dezso képviselői, míg a megtámadott képviselőt dr. Edvi Illés Károly védő, a választást pedig dr. Tetléri Almin képviselői.

A kérvényezők meghatalmazottja előadja, hogy Szombathely a vallásos tisztelet tárgyát, a keresztet is felhasználta korteszközüül. Egy cserkoszorus nagy keresztet vésznazt leszűtetett s erre fölíratta román nyelven Ejen Szombathely Gyűsö! E jelvény körül a román választók leborultak, imádkoztak, táncoltak s így választási eszközüül használták a keresztet.

Végül lelemtti a kérvényezők meghatalmazottja, hogy Szombathely György nem volt választható, mert választó sem volt. Az aradmegyei választók levegyekében 161 volt ugyan véve egy Szombathely György, de ez 70 évesnek volt lelevez nem pedig 35-nek, a milyen idős a képviselő. A képviselő látván, hogy

Hrubý Vencel a sziláziai nemzetiségi viszonyokról beszélt; ott most a nagynémet párt vezet és az ott élő szilázok jog és védelem nélkül állanak. A cseh nép nem fogja magát alomba ringatni gazdasági munkák által. A nemzeti jogtalanságot jóvá kell tenni, még pedig rövid időn belül. A csehek a becstelenséget akarták az igazságosság alapján. Az előtte szólóval szemben kijelenti, hogy a nem német népek soha és semmi körülmények közt nem fognak beleegyezni a német állammalv kötelezésébe. A szónok a német katonai vezénylet ellen is is kikel és végül azt ajánlja a kormányának, hogy a semlegesesség politikáját, melyet megígért, Sziláziaiban is juttassa érvényre. (Tetszés a csehek padján.)

Ezután a tárgyalást félbeszakították. A legközelebbi ülés hétfőn délután 8 órakor lesz.

De Wet és Kitchener.

— A délafrikai szabadságharc. —

Budapest, február 21.

Lord Kitchener tegnap valóságos haditudományi értekezést táviratozott a kormányának arról, hogy miképpen hadakozik De Wet, mi mindent csinál, miképpen oson ki az angol szuronyos gyűrűből. Kitchener mindezt igen jól tudja, hisz De Wet haditűréseit oly gyakran iták meg a levét az angol generálisok. A kissé akadémikus izü jelentések azonban korántsem fogják eloszlatni az angol közönségnél azt az aggodalmát, amelyet benne az utóbb ismét sürin előfordult angol vereségek kellették.

Tegnap távirati jelentésében Kitchener a többi közt ezeket mondja:

A múlt hónapban De Wet emberei nagy valószínűséggel kevdet mutattak az Oranje-olyó-gyarmatban. De Wet december 11-én tartott haditanács határozatai alapján lényegesen megváltoztatta eddigi taktikáját. Észrevette, hogy hadierejének kis csapatokban való szétszórása embereinek folytonos apadását jelenti, mert a mi mozgó oszlopaink foglyul ejtik őket. Észrevette azt is, hogy kiterő vagy védő taktikájának csak az lehet a következménye, hogy az előrenyomuló őrhárvonalak menthetetlenül bekerítik. Ezért elhatározta, hogy embereit különböző nagyobb csapatokba vonja össze, amelyeknek az volt a feladatuk, hogy az érintkezést minden erősebb angol oszloppal elkerüljék, de várják be az alkalmat, a mikor izolált csapatokat a bekerítő vonal végén megtámadhatnak. A boer vezér ez új politikája már kétségbeesett küzdelmeket idézett elő. Az a véleményem, hogy a küzdelmeket, bár kisebb oszlopaink megsemmisültek általa, örömmel üdvözölhetjük, mert általuk valószínűleg annál hamarabb megtörik a boeroknak a háboru folytatására szükséges ereje.

A tvefonteini tábornok De Wet által történt megtámadása arra bírja Kitchener, hogy jelentésében kritikát is mondjon:

Vizsgálat indult meg, hogy közelebbről vizsgáljuk meg ezt a szerencsétlen eseményt, amelyet az én véleményem szerint az eddigi adatok nem világítanak meg eléggé. Ha tekintelbe vesszük, hogy ezt a biztosító csapatot kévéssel előbb a legnagyobb éberségre figyelmeztették és hogy ez a csapat tudott a De Wet csapatainak koncentrációjáról, hogy Dartnek tábornokot megtámadják, akkor az éjjeli támadás elhárítására tett intézkedéseket szerfölött hiányosnak kell mondanunk.

A fővezér e kritikájához a Daily Mail haditudósítója csatlolva a leírást arról, milyen volt a tábor az angol csapatok megtámadása után. Így ír:

Amikor a könnyű lovasság az első hírt kapta a tvefonteini szerencsétlenségről, tízennegy mérföldnyire volt ettől a helytől. Kévéssel hajnali négy óra után volt. Azonnal lóra ültek és Tvefontein felé vágáltak. A tábor borzalmas látványt nyújtott. A sátrak bejárata előtt egymással feküdtek a holtak, néhánynak a teste tele volt golyóval, a másikon sok szurt seb volt. A sátrakat a Pompon tüze darabokra szaggatta. Egy nyitott sátorban egy tiszti fekdűt, akit szurony szegezett oda az ágyához. De Wet tábornok mindjárt megérkezése után szigorú parancsot adott a kihágások ellen. A maga kezével megvert egy embert, mert az egy üveg brandyt vett ki egy kórházi kosóból. De Wet barátságosan beszélt a még élő sebesültekkel és sajnálkozását fejezte ki azon, hogy ilyen kevés szerencséjük volt.

Kitchener jelentései kiterjednek a boer fővezérre, Bothára is. Azt jelenti a lord, hogy az angol csapatok Bothát majdnem elfogták. Ez a jelentés sem mondható teljes vizsgálatnak, különben is kétséges, vajjon igaz-e. Kitchener lord január 13-ikán Johannesburgból azt telegrafálta, hogy Bruce Hamilton vezérőrnagy Knappa mellett hatalmába kerítette egy boer tábornok és harminchárom foglyot ejtett. Botha tábornok kocsin menekült meg, miután hét mérföldön át üldözték.

A Daily Express délafrikai levelezője a jelentéshez hozzáfűzi: A következő rendkívüli esetnek,

amelyről hírt kapunk, alighanem van valami köze ehhez az operációhoz. A háboruban levő egyik tiszt magánlevelét, hogy a cenzurát elkerülje, egy szabad kiktőben közvetítő által postára adatta. A levélró azt mondja, hogy néhány héttel ezelőtt Botha Lajost valóban elfogták, de menekülni engedték. Remington emberei annyira a sarkában voltak a boer vezérnek, hogy egész podgyászt hatalmukba kerítették. Azután azt jelentették, hogy Botha lóháton menekült meg. A fogly boerok vallomása szerint azonban elfogták, de nem ismerték meg. A foglyokat több ezredbe osztották. Botha abba a csapatba jutott, amelyre külön az őrségnek kellett ügyelnie. Egy másik ellenséges csapat, amely valószínűleg tudta, mekkora csapás érte a boerokat, nagyhírten gyülekezett. A zavarban, amely ez által keletkezett, több fogly között Botha Lajos is megszökött. Amikor a hátra-maradt foglyok meg voltak győződve arról, hogy a vezér már biztonságban van, elrúlták, ki volt az az ember, akit menekülni hagytak.

Hága, február 21.

A boerok a pietersburgi koncentrációs táborot Beyers vezénylete alatt még január 22-én elfoglalták. Ez különben nem az első eset, hogy a boerok hasonló módon szorították ki az angolokat. Beyers másnap a fogságba ejtett 1100 főre rugó csapatból ötszáz katonát teljes fegyverzetben besorozott a maga százádaiba. Beyers az angol forrásokból eredő téves híresztelések ellenében tényleg több napon át tartotta Pietersburgot megszállva. Műtán pedig seregét kiegészítette és az ott levő legyver- és bő eleségekkel ellátta csapatát és az angol kasszákból íőhalmozott pénzt is magával vitte, önként elhagyta a várost.

Február hó folyamán 150 boer fogly szökött meg a pietersburgi táborból, hogy a harcra éns küzdő boer testvéreiknek siessenek segítségükre.

Mindazokat a boerokat, akik eddig a pietersburgi koncentrációs táborokban voltak, Natalba viszik.

Hága, február 21.

Bruce Hamilton tábornok, aki éjjeli menetelesei miatt igen veszedelmes ellenfele volt a boeroknak, január vége felé Ermelo mellett súlyosan megbesült.

Hága, február 21.

Wessels és Wolmarans amerikai utjához, valamint dr. Müller Oranje hollandiai konzuljának amerikai tartózkodásához a sajtó azt a kombinációt fűzi, mintha a boerok az Egyesült-Államokat akarnák fölkeríteni intervencióra. Ez a kombináció alaptalan. Müller mint magánember utazott Amerikába, Wessels és Wolmarans pedig azért mennek oda, hogy a különböző boerbarát egyesületeknek odaadó lelkes működésükért és anyagi támogatásukért köszönetet mondjanak.

London, február 21.

Newyorki távirat szerint Bryan volt köztársasági elnökjelölt kijelentette egy newyorki újságíró előtt, hogy az amerikai népek hevesen tiltakoznia kell egy amerikai küldöttségnek az Edward király koronázására való kiküldése ellen. Egy ily lépés ugyanis Amerika részéről a dél-afrikai háboru jóváhagyását jelentené.

London, február 21.

Az angol felsőházban ismét szóba kerültek azok a visszaélések, amelyeket a magyarországi lovásársó-bizottság elkövetett.

Lord Tweedmonth meg van győződve, hogy a vádak igazak s tényleg történtek visszaélések, de Raglannak ama állítását, hogy egy cég maga egymillió koronát nyert, nem hiheti el, mikor az egész bevásárlási összeg alig haladja meg a százezer fontot. Kijelenti, hogy a hadügyi hivatal nem szándékozik eltitkolni semmit, a vizsgálat adatai bárki által megfektinhetők. Védelmébe veszi Truman tábornokot, aki lelkiismeretesen járt el s hatáskörét nem lépte túl.

Lord Rosebery fölolvassa egy budapesti főpincérnek esküvel szentesített vallomását, melyben tanúsítja, hogy a bizottság a leghanyagabban járt el. Nem vizsgálta lelkismeretesen az előállított lovakat, hanem reggeltől estig terített asztalok mellett töltötték az időt s mindent Hauser fizetett.

Lord Landsdowne kijelenti, hogy vizsgálat folyik s a legszigorúban fognak eljárni azokkal szemben, akiket kötelességmulasztás terhel. A felsőház e kijelentést tudomásul vette s ezzel a vita befejeződött.

A parlamenti vizsgáló-bizottság elnöke, Maepel képviselő, a napokban becsátotta közre a vizsgálat eddigi adatait, amelyek számos tisztelet kompromittálnak és közli azoknak a tiszteletnek névsorát, akik ez ügyből kifolyólag haladéktalanul csapataikhoz rendeltettek a harctérre.

London, február 21.

A lószállítások terén egyre nagyobb visszaéléseknek jönnek nyomára. Kitént ugyanis, hogy nemcsak a magyarországi, hanem az ausztráliai és az argentinai lovásársó-bizottságok is inkompetenciát követtek el. Az argentinai és ausztráliai lovakért 350

frankot fizettek a Houlder-cégnek, ez pedig 80—130 frankért vette darabját. A szállításért darabonként 375 frankot számítottak fel, holott nem került többé 200 franknál. A lovak legnagyobb részén nem lehetett lovagolni, mert vadlovak voltak.

A hadügyminiszter tegnap felszólította Truman tábornokot, a remonda-bizottság elnökét, hogy adja be lemondását, ami ellen azonban a tábornok tiltakozik és újabb vizsgálatot kér maga ellen.

London, február 21.

A Times konstatálja, hogy a liberális párt kebelében most már teljes a szakadás. Rosebery lordnak most már kötelessége cselekedni. A legnagyobb energiával hozzá kell látnia és végre kell hajtania a párt rekonstrukcióját. Rosebery levelet írt a Timesnak válaszul Campbell-Bannerman nyilatkozataira, amelyben azt mondja, hogy más nézetben van a délafrikai háboru és az ir komerüle dolgában. Nem hiszi azonban, hogy egyedül marad nézetével.

A spanyol munkások forradalma.

— Az általános sztrájk terjedése. —

Budapest, február 21.

Weyler tábornok azt jelentette a spanyol szenátus mai ülésén, hogy Barcelonában a helyzet sem nem javult, sem nem rosszabbodott. De ugyanakkor, amikor a szenátus palotájában ez az aggasztó bulletin elhangzott, a spanyol kormány ismét több városban elrendelte az ostromállapotot. A munkások pedig erre mintegy válaszul több városban próklamálták az általános sztrájkot, amely a mai spanyol viszonyok közt körülbelül egyértelmű a forradalommal.

Madrid, február 21.

Manresa számára a saragossa kormányzó segítségért táviratozott Madridba. A karlista-párt a kamarában időszerűtlennek nyilvánította az általános sztrájk próklamálását.

Tegnap Vallóban, Villafrancában, Ouenában és Cardonezen is próklamálták az általános sztrájkot. A kormány csapatokat küldött ezekbe a városokba. Ma kihirdették az ostromállapotot Valenciában és Castellonban.

Saragossában is elrendelték az ostromállapotot. Barcelonai jelentés szerint a sztrájkolók csapatát ez este az eső kergette szét. A sztrájk egyre terjed. Castellonban általános a sztrájk. Pateóban nagy az izgatottság. A saragossai munkás-egyesületek küldöttségei kijelentették a kormányzó előtt, hogy ellenzik a sztrájkot.

Barcelona, február 21.

Az utolsó napokban történt összeütközéseknél megölt emberek száma öven, a sebesültek száma ismeretlen. A sztrájkolók nagy pénzossegeket kapnak Londonból. Ma a sztrájkolók ki akarták szabadítani börtönből ült társaikat s ostrom alá vették a fogházakat. A katonaság azonban visszaszorította őket és sok sztrájkolót részint megölt, részint megsebesített. A szomszéd városokban egyre terjed a forrongás.

Madrid, február 21.

A szenátus tegnapi ülésén Weyler tábornok bejelentette, hogy Barcelonában a helyzet sem nem javult, sem nem rosszabbodott. A közúti vasutnak csak néhány kocsija közlekedik. A pékek és mészáros-üzletek zárva vannak. Castellonban a csendőrség szétverte az összecsendült sztrájkolókat. A kormány szükség esetén behívja az első tartalékokat.

A kamara ülésén Robert (katalonista) interpellációt nyújtott be a barcelonai zavargás dolgában. A belügyminiszter az interpelláció tárgyalásának elhalasztását kéri azzal a kijelentéssel, hogy a kormány minden teletősséget elvállal. Romero Robledo azt mondja, hogy la társadalmi forradalom kitör, a kormány képtelen leghyözni. Elitéli a cenzurát, amely az igazságot elhomályosítja. Elismeri hogy Európa minden nagy városában van munkáskérdés, de ez nem menti a kormány eljárását. Sagasta miniszterelnök kijelenti, hogy semmit sem fog elmulasztani, hogy az igazság kiderüljön. A kormány időre van szüksége, hogy illadatiat megoldja. Az egész ház jóindulatára appellál. Romero Robledo újabb támadásai után a vitát holnapra halasztják.

Valencia, február 21.

Egy embersonport bejárta az utókat s általános sztrájkra szólította föl a népet, de a csendőrség szétverte őket.

Madrid, február 21.

Barcelonából este távirat érkezett, amely szerint ott a vasúti alkalmazottak és a sztrájkolók között összeütközésre került a dolog, amelyben egy sztrájkolót megöltek. Garcia külvárosban kifosztották a péküzleteket. Sabadell és Tarasa között elválták a táviródrótokat. Manresában kihirdették az ostromállapotot.

Madrid, február 21.

Tegnap Saragossában kihirdették a statáriumot. A kihirdetés után a sztrájkolók föl akarták tartóztatni a közúti vasut kocsijait. A barcelonai főkapitány elrendelte, hogy a lakosság szolgáltatassa be az összes fegyvereket.

Madrid, február 21.

A barcelonai helyzet még mindig nagyon aggasztó. A távirősszekkötést tegnap megzavarták, de ma ismét helyreállították. A barcelonai lapoknak egyelőre nem szabad megjelenniök. A munkások halálal fenyegettek meg a szedőket és nyomókat, akik lapnál dolgoznak. Valamennyi munkás-egyesület hivatalosan felszólalt, sok tagját pedig letartóztatták. Az asszonyok és iskolásgyermekek nem mernék sz utcaira menni. A városi kólistorokból sok barát és apáca a szomszédos falvakba költözött. Az iskolák és színházak zárva vannak. A madridi lapokat sem szabad a városban árusítani. Estefelől nagy sötétség borul a városra, mert a legtöbb lámpát összetörték. Az utcákon néha valóságos harc támad a nép és a katonaság között s az éjjel sötéttségében lövések hangzanak el. Azt hiszik, hogy a tarthatatlan helyzetnek Weyler tábornok diktatúrája fog véget vetni.

A Fabra-ügyműködés jelenti Sevillából: Híre jár, hogy több olasz anarkhista érkezett ide. A hatóság óvintézkedéseket tesz. Bilbaóban anarkhisták érkeztek, akik sztrájkra izgatják a munkásokat, de a szocialisták nem támogatják őket. Castellonban a sztrájk a munkások és munkaadók meg egyezségével véget ért. Valenciából jelentik, hogy ott a tegnapi zavargások alatt három ember megsebesült és 14-et letartóztattak.

Madrid, február 21.

Sagasta miniszterelnök nem fogja felszólítani a kamarát, ha csak az ellenzék nem obstruál.

HIREK.

Budapest, február 21.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Rainer főherceg aranylakodalma. Rainer főherceg és Mária főhercegnő aranylakodalma — mint *Lécsből* jelentik — ma délelőtt ment végbe a Burg plébániatemplomban. Ott volt a király, a főhercegek és főhercegnők egész udvartartásukkal, a casertai gróf és neje, Mária Immakulata, Mária Pia és Mária Jozefa bourbon-szicíliai hercegnők, a württembergi, bajor és szász-köburgi fejedelmi vendégek a legfőbb udvari méltóságok, köztük gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagya, Taliáni pápai nuncius, Goluchowski. Kállay és Krughammer miniszterek, Széll és Koerber miniszterelnök, az osztrák miniszterek, gróf Szechenyi Gyula, báró Fejérváry Géza, Wlassics Gyula, Hegedüs Sándor és Darányi Ignác magyar miniszterek, az osztrák urakháza és a képviselőház e nöksége, a helytartó, a tartományi marsall, a polgármester, báró Spaun, a haditengerészet parancsnoka, sok tábornok, az arisztokráciának számos tagja és a Rainer főherceg nevét viselő 59. gyalogezred küldöttsége. Az egyházi áldást Gruscha bíboros hercegecske adta a főhercegi párna lényes segédlettel és beszédet intézett a főhercegi párhoz, amelyben a mai ünnep jelentőségét méltatta.

Rainer főherceg aranylakodalmán a Habsburg-házzal rokonságban lévő összes uralkodóházak képviseltették magukat, kivéve a savoyai házat, amely pedig a jubiláló főhercegehez legközelebb áll. Ugyanis II. Viktor Emánuel király első felesége, tehát a mostani király nagymamája Rainer főherceg nővére volt. Sokan a két uralkodóház közti elhidegülésre következtetnek ebből az abszéntálásból. A valószínű ok azonban az, hogy a volt szicíliai királyi család tagjai részt vettek az ünnepélyen és így a savoyai ház egy tagja sem ünnepelhetett azokkal, akik a savoyaiakat a szicíliai trón uruzpátorainak tekintik.

— Vilmos oszár a pápának. Kölnből jelentik, hogy a *Kölnische Zeitung* értesülése szerint báró Loe bonni tábornagot szemeltek ki arra, hogy a pápát március 3-án püspöki jubileuma alkalmából a császár nevében üdvözölje.

— Magyar vendégek Zichy Mihállynál. Zichy Mihályt, az orosz udvarnál élő nagy festőművész hazánkfiát, budapesti kiállításának nagy sikere alkalmából lelkes magyar társaság kereste föl pétervári otthonában. A mester a tisztelő társaságot, melyben néhány művész is volt, rendkívül szívesen fogadta és megvendégelte. Lovas Lajos fiatal festőnek pedig meg-

engedte, hogy lakásáról és műveiről rajzokat és fényképfelvételeket készíthessen. A mester vendégei Pétervárról Tobolszkba, majd Irkuokba és Szamarkandba mennek.

— Ki hitte volna. Amit se a kémia, se semmitéle orvos, meg patikárius nem vett észre eddig, azt fölfelezte egy rendőr. Egy egyszerű rendőr, mindössze három csillagos kapitány, tudomány dolgában azonban legalább is tábornoszer-nagy. Fölfelezte tudniillik a jó ember, hogy az ecet: méreg. Nem afféle ártatlan méreg, amilyennek a kávéét mondják, meg a nikotint, hanem gyilkos, akárcsak a ciankáli. Már meg is ölt egy embert. Kissé fiatalon, hathetes korában. A dada tudniillik megunta a gyerekbölgést s tej helyett egy adag ecetet öntött a picikébe. Az ifju ur annyira szokatlannak találta a táplálkozásnak ezt a módját, hogy meghalt s a dadát utolsó fórumon a Kuria is elítélte emberölésért. Erről az ítéletről olvassatván a főváros egyik kerületi kapitánya, hirtelen betiltotta a hatalmi körében levő ecet-főzőben az üzemet. A hivatalos írásban kimondta, hogy az ecet méreg, amelyet csak külön engedéllyel lehet gyártani és árusítani s akkor is csak halálfejes, momento mori-palackokban. Ha az ember önt a salátára a palackból, jusson eszébe a temető. — Az ecetfőző maga is megörkönyödött, amikor olvasta, hogy micsoda gyilkos mesterséget folytat, de aztán, mivelhogy neki kenyerre az ecet — felebbezett a tilalom ellen a főkapitánysághoz. — Itt aztán körülbelül vége is lesz az afférnek, mert hát tulságosan komikus volna az, ha akadna még egy ember Budapest városában, aki azt hiszi, hogy méreg az ecet.

— Szalay Imre meghalt. Szalay, Imre volt országgyűlési képviselő, a politikai életnek sok időn át ismert alakja, mint egy lellei telegramm jelenti, ma hajnalban meghalt. Szalay Imre és testvérbátyja, Szalay Károly (aki most kiharadt a t. Házból) annak idején az első antisemita képviselők között voltak de később mindketten a függetlenségi pártba léptek, bár Szalay Imre ott is nem egyszer nyíltan megmondta, hogy ő republikánus. A híres Bánffy-éle választásokon megbukott s azóta nem igen szerepelt. Képviselőkorában jobbára csak borászati kérdésekkel foglalkozott s ő volt az, aki legrégbben sürgette a gyártott borokra vonatkozó törvény megalkotását. Ezt a törvényt nagy örömmel üdvözölte s mindig büszke volt rá. Maga is híres bortermelő volt, aki az egész világot bentazta, hogy tudását ezen a téren tökéletesítse. Utazásairól aztán könyveket is írt, de lellei pinceszé-teleze maga is büszkébb volt, mint könyveire. Halála nem jött váratlanul, mert hosszabb ideje betegeskedett s állapota már hetek óta válságos volt.

Eletrajzi adatait a következőkben foglaljuk össze. Szalay Imre szül. Dégen (Veszprém) 1846. február 2-án. Iskoláit Veszprémben, Székesfehérváron és Pesten végezte. Ezek után a herceg Bathányi-éle enyngi uradalomban gazdasági praxiszon volt; később Lelén, ősi birtokán gazdálkodott, hosszabb utazásokat tett szőlőszeti tanulmányok miatt Franciaországban a Rajna mellett s Ausztriában. 1875-ben a lengyelítűi kerület képviselőjének választotta, mely kerület hat cikinusát is képviselt 1896-ig. A parlamentben legnagyobb részben szőlőszeti és borászati dolgokban szóialt föl, a gyártott borokra vonatkozó törvény alkotását ő szorgalmazta, beadvány a törvényjavaslatot. Borairal Páris, Bordeaux, Bécs, Antwerpen és Triest kiállításain arany- és ezüstérmeket nyert, a bécsi kiállítás alkalmával 18:0-ben Magyarország borkiállítását rendezte, melyért királyi elismerést nyert. Az országos filoxera-bizottság tagja s az első volt, ki a balatonmelléki homokon szőlőt ültetett. A balatoni vitorla-sport föllendülése sokat tett. Sokat utazott Afrikában, Indiában is. Irodalmilag a napilapokban működött, megaloptotta Somogy-vármegyében a *Népszó* című lapot. Onállo művei: *Vitorlás kalandok a Balatonon*; *A piramisok hazájából*; *A rubinok hazájából*.

— Beteg piarista tanár. Pintér Kálmán, a piarista-rend kitűnő tanára, aki több kiváló irodalom-történeti munkát is írt, megörlt s ma elhelyezték a Schwartzer-éle elmeegógyító intézetben. Már régóta buskomor volt s a minap baja annyira rosszabbodott, hogy gyógyintézetbe kellett vinni a szerencsétlen embert.

— Adomány a Hirlapírók nyugdíjintézetének. A budapesti építő-iparosok áncéstejének rendező-bizottsága 50 koronát adományozott a Magyarországi hirlapírók nyugdíjintézetének.

— Tolsztoj állapota. Tolsztoj állapotáról ma két távirati jelentés érkezett. A yaltai távirat szerint Tolsztoj a tegnapi napot igen nyugtalanul töltötte. Az őj kedvezően folyt le. A beteg általános állapota javult. A hőmérsék 37.4, reggel 38.5 volt. Az érvesz kielégítő. Egy pétervári távirat szerint a beteg költő állapotában bedült a krízis, amelynek a lefolyása egyelőre még bizonytalan.

— Egyetemi élet. Az Ifjusági Reformpárt ma Wlassics Tibor és Smerczka Ferenc elnökléte alatt gyűlést tartott, amelyen több sürgős ügyet intéztek el. Elsőbb is kiegészítették a tisztikart. Kélményi Lorántot, Otóvós Leót, Bamberger Istvánt alelnökké, Mándóky Lajost, Feld Jenőt, Hein Istvánt, Szecessy Lehelét és Margait Jenőt jegyzőkké választották. Ezután elhatá-

rozták, hogy az egyetemi nemzeti párt által kezdeményezett Kákóczy-mozgalomban a párt hivatalosan nem vesz részt, de tagjai a diákgyűlésen szabadon foglalhatnak állást e mozgalom sikere érdekében. A népegyletem ügyében átnak az Egyetemi Kör elnökéhez, bejelentve csatlakozásukat a szép akcióhoz.

— Lakoma Porzolt tiszteletére. A Lipótvárosi Kaszinó díszes új éttermében lényes társaság gyűlt egybe ma este Porzolt Kálmának, a Népszínház régi és új igazgatójának a tiszteletére. A lakoma során az első felköszöntőt dr. Várkonyi Oszkár mondotta az ünnepelt igazgatóra, méltatva Porzolt Kálmán eddigi érdemeit, amelyek biztosítékot nyújtanak a jövőre nézve. Porzolt Kálmán nagy tetszéssel fogadott beszédben köszöntte meg az ünnepelést, mely nézete szerint nem az ő személyének, hanem az általa képviselt magyar kulturintézménynek szól és éltette a Lipótvárosi Kaszinót, mely a művészeti intézmények és események méltatásában mindig elől jár. Dr. Baracs Marcell a sajtó megjelent képviselőit és nevezetesen Braun Sándor szerkesztőt éltette. Braun Sándor a Lipótvárosi Kaszinó lelkét, ruszti Ruszt József népszínházi bizottsági tagot, Márkus József Stoll Károlyt, a Népszínház rendezőjét, dr. Kovács József a megjelent vendégeket éltette. A nagy-számu társaság a lakoma után még sokáig maradt együtt a legnagyobb jókedvben.

— Sándornak is van már yachtja. A szerb hadsereg tisztjei képtelenek hozzájutni a fizetésük-höz, ellenben Sándor király yachtot rendelt magának a turn-szeverini hajógyárban. Némi információkat is adott a gyárnak, azt akarja tudniillik, hogy a hajó oldalára helyezendő mellszobrocska Draga királynét ábrázolja. El is küldött a felesége areképei közül kettőt, hogy azok után igazodjék a képfaragó ember. A yacht május vége felé készül el.

— Herik herceg Amerikában. Az amerikai köztársaság kitesz magáért a barátkozásban s való-sággal káprázató lényen fogadja Herik porosz herceget. A kimeríthetetlen program legközelebbi száma az a kilencnapig tartó vasúti utazás lesz, melyet a herceg Amerika tizenhat államán keresztül tesz meg. Ugy intézkedtek, hogy a vonat éjjel rendkívül gyorsasággal fog haladni lakatlan vidékeken és prairieken, ellenben nappal lassan hajt ott, hol a természeti szépségek ezt indokoi ni fogják. A hivatalos programban az e célra kismélet vonatot királyi vonatnak nevezik. Hét hosszú kocsi áll. A herceg vagonjában öt szoba lesz. Az étterembe 16 ember fér bele s a vége teljesen nyílt. Gyönyörű vidékeken ez a kocsis lesz a legutolsó, hogy a herceg onnan háromfelől is bámulhassa a szép vidéket. Ezt a kocsit használta Mac-Kinley is s most Pullmann a német herceg számára pazarul átalakította. A herceg oly vidékeken fog keresztülutazni, melyeknek nincs párja az egész világon. Nem tekintve a Niagaraát, ott van a Rocky Mountain s a Colorado Midland-vasut vidéke, melyhez fogható nagyszerű nincs az egész világon. A vonat öt más kocsiában a herceg európai kísérlete s az amerikai urak fognak utazni. A rendes személyzetén kívül lesz a vonaton írrok, gyorsíró, táviróhivatalnok, sőt még borbély is. New-York városa lázasan készül Herik herceg fogadására. Érkezése alkalmával a kikötőben levő valamennyi hajót kivilágítják. Az Egyesült-Államok főadmirális elrendelte, hogy a hadihajók 24 üdvözlés üdvözöljék Herik herceget. New-Yorkban mindenfelé mozgósították a detektíveket, hogy a gyanus emberek után kutassanak. Több ismert anarkhistát letartóztattak. Tegnep este Baudiss grófnak és a Hohenzollern tisztjeinek négy páholyt bocsátottak a newyorki színházban rendezésükre. Az alsó város leg több háza lobogódsít ütött. Az utcán minduntalan embereket láthatni, akik Herik herceg email-arké-pét viselik gomblyukaikkal. Egy újabb táviratunk jelenti: A Hohenzollern reggel nyolc órákor megérkezett a newyorki kikötőben, ahol valamennyi hajó a szokásos üdvözlésben részesítette. Washingtonban és Saint-Louisban a herceg hivatalos kísérte rendes amerikai katonaságból fog állani. A Fehérbáznak rendezendő 85 terítéske ebédhez már serényen folynak az előkészületek. A newyorki kikötőben mutatkozó nagy jégzajlás valószínűleg akadályokat fog gördíteni a császári yacht vízrebocsátása elé. Ha nagy lesz a szél, esetleg szükségessé fog válni, hogy a vízrebocsátandó yacht elé vontatóhajókat kell fogni.

— Az új budai főrabbi felolvasása. Az új budai főrabbi, dr. Klein (Kiss) Arnold március 2-án este hét órákor a budai vígadó első emeleti éttermében felolvasást tart, amely után az egyházközség társas vacsorát rendez. A fel-olvasásra 1 koronás belépő-jegyeket bocsátottak ki. A társasvacsorán egy teríték 3 korona. A hitközség állandóstitani akarja ezeket a felolvasásokat és társas összejöveteleket, hogy hívek és a lelkész közötti szellemi összeköttetés a templom falain kívül is folytonos legyen.

— Árvis. Kapuvár mellett a vasúti töltés 150 méternyi távolságban víz alatt áll. Az árvis előtűtte a szántóöleket.

— **Lesz hétfőn zsemlye.** Mégis lesz hétfőn friss zsemlye: ezt határozták el ma este a budapesti sütőmesterek. Hogy miért akarták megszüntetni a vasárnapi sütet, azt már röviden említettük. Sérelemnek vallották magukra nézve a munkások felváltásának kötelezettségét, amelyet a vasárnapi munkaszünet ügyében kibocsátott miniszteri rendelet rőt reájuk. Azt mondják a pékek, hogy ennek a rendeletnek a végrehajtása nemcsak érzékeny károsodásokat jelent, hanem egyenesen lehetetlenséget kíván tőlük, mert nincs is annyi péksegéd Budapesten, amennyi szükséges volna ahhoz, hogy a segédek megillető munkaszünet idejének pontos megtartásával a rendeletben kívánt *kelesztés* megvalósítható. A segédek ugyanis ebben a rendeletben három órával több munkaszünetet kaptak, mint amennyire azelőtt joguk volt, kapták pedig előzeteg megegyezés szerint, a mesterek hozzájárulásával, éppen annak fejében, hogy a *kelesztés* elmaradjon. A rendelet kibocsátása előtt folyt alkudozásokban, amelyeket az *Országos Iparégyesület* közvetített a mesterek és a segédek közt, így kívánták ezt a segédek, szívesen megadták a mesterek és mind a két fél beleegyezése után így csinálta meg a minisztérium. Azaz csak így akarta megcsinálni. Mert a munkaszünet meghosszabbítását belevették ugyan a rendeletbe, de a felváltást is benne hagyták. Ebből aztán rettentő zűrzavar kerekedett. A rendeletet megtartani lehetetlen volt. A segédek ellenben, a szakégyesületük szocialista vezetői által részint felbujtva, részint terrorizálva, követelték a jusukat feljelentették a gazdáikat. A hatóságok pedig nem tudták, mit csináljanak. Mind egyik kerületben másképpen határoztak. Az egyikben bíróságoltak, a másikban szemet hunytak. A folytonos zaklatásokból támadt aztán a sztrájk gondolata. Azt mondják a mesterek: ha a rendelethez alkalmazkodunk, becsültesen nem tudunk hétfőre kifilt adni, hát nem adunk sehogy. Természetes, hogy ez a szándék nagyon népszerű volt a közönség szemében, amely megköveteli a maga mindennapi friss süteményét. Hogy a rezszens még nagyobb legyen, arról gondoskodtak a szajás szocialista-kolompok, akik szegény, sanyargatott munkások bőrébe bujva, sorra járták a szerkesztőségeket, hogy kellőképpen *meginformáljanak* bennünket. A mesterek azonban, akiket annyi méltatlanság ért már a pékműhelyek rondságáról terjesztett utálatos legendák révén, ez egyszer megsokalták a dolgot és megkérték a sajtót, menjen el mai értekezletre, amelyen elmondják majd nekik is a magukét és aztán ítéljen. Ott is voltunk a gyűlésen, amelyet delután öt órakor tartottak az *Iparoskörben* és a következőkről *győződünk meg*:

A gyűlésen vagy kétszáz sütőiparos volt jelen. Az újsztek is eljöttek testületileg és kijelentették, hogy csatlakoznak a budapesti kollegák mozgalmához. Eljött a gyűlésre *Abonyi* Emil miniszteri tanácsos is, akinek a szakosztályában készült a sérelmes rendelet, továbbá *Gelléri* Mór kir. tanácsos, az *Országos Iparégyesület* igazgatója és *Goreczky* Zsigmond IV. kerületi helyettes előljáró, a sütőipar-testület iparhatósági biztosa.

Gróf József ipar-testületi elnök elmondta a gyűlés célját és hozzátette, hogy ma délelőtt magához hivatta őt és az előjáróság több tagját *Abonyi* miniszteri tanácsos és megnyugtató kijelentéseket tett előtűk. A miniszteri tanácsosnál való eljárásról részletesen beszámolt aztán *Goreczky* iparhatósági biztos, elmondván, hogy *Abonyi* kijelentette hogy a sérelmes rendeletet ő maga is *húsnak ismeri el*; a *kelesztés* felváltásáról szóló rendelkezés *tévedésből* maradt benne. Kérte a pékeket, hogy álljanak el a tervezett üzemi-korlátozástól, megígérte, hogy keresni fogja a helyes megoldást; az esetleges további bíróságok ellen *nyitva van előttük a jogorvoslati rendes útja*. A mesterek ezeket a megnyugtató közléseket látható megelégedéssel vették tudomásul.

Ezután felszóalt *Gelléri* Mór és teljesen helyeselte a sütőmesterek álláspontját, kivánságukat jogosnak mondta. De kérte őket, várják be a miniszteri intézkedését és ne lépjenek a sztrájk terére. Hasonló értelemben szólahtak fel *Sporiáts* György és *Rötkenbauer* Pál sütőmesterek is. Az utóbbi ezenkívül meggyőzően szólott a munkaszünetéről, amelyeket a szakégyesület kolompjainak igazgatásai okoznak.

Ez értekezlet erre egyhangúlag tudomásul vette az előjárók jelentését és kimondta, hogy további lépés a dolognak ilyen fordulata után nem szükséges. Egyértelműen hangsúlyozták az összes felszóalók, hogy a pékmestereknek eszközágában sincs a közönség érdekeit sérteni, sőt éppen ellenkezőleg azt akarják, hogy a maguk jogos érdekeit összeegyeztessék a logyasztók jogos követeléseivel.

Az eredmény tehát az, hogy hétfőn lesz a közönségnek friss süteménye, a pékeknek sem lesz bajuk és a munkájukon sem esik igazán sérelem. És végre azok után, amiket hallottunk, s amikről meggyőződni alkalmuk volt, minden

elfogulatlan és igazságos embernek be kell látnia, hogy a pékmestereknek igazuk van ebben a dologban. Amint bizonyára igazuk van sok minden egyéb dologban is. Csak az a bajuk, hogy a segédek bujtogatói nagyon ügyes, agilis emberek és a közönség könnyen hajlik a szavukra, mert az ócska *kifli-vicek* még mindig nem kerültek oda, a hová valók: a lomtárba, az anyós-vicek mellé.

— **A békebarátok akciója.** Néhány évvel ezelőtt a „berni központi békeiroda” minden év február hó 22-ét *világbéke-napnak* nyilvánította. amely napon egyidejűleg a világ összes békeegyesületei a világbéke és a nemzetközi választott bíróságok érdekében együttesül határozatot hoznak. Az idén a berni központi békeiroda a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

Az 1902. év február hó 22-én az egész világon összegyűlt békebarátok mély sajnálattal vették tudomásul arról, hogy a civilizált világ legteljesebbé fejlődött államaiban ura éled a militarizmus. Ezen békebarátok az öldökölés és gyűlölködési politikát állandó veszélynek tekintik a világbéke nézve és rosszalják azt ennél fogva úgy a kormányok, mint a népek részéről. Tiszán látják, hogy a háborúk hívei megkészezzék erejüket, hogy hatalmukat lenntartsák, de a béke hívei nem hagyják magukat sem megfélemlíteni, sem elhanyagolni; ezért elhatározzák, hogy még nagyobb erőt fognak kifejteni. oly irányban, hogy megszüntessék azon barbár rendszert, amely a háborúhoz nyul, hogy a viszályokat kiegyenlítsék.

Miként a többi békeegyesületek, úgy a *Magyar Szent Korona Országainak Békeegyesülete* is egész terjedelmében elfogadta és magáévá tette a fenti határozatot:

— **Holub Emil halála.** *Bécsből* jelentik nekünk teleíonon, hogy *Holub* Emil, a nagy hírű Afrika-utazó ott ma este kilenc órakor hosszú szenvedés után meghalt. Nagy készütséggel és lelkesedéssel szentelte életét a földrajzi kutatás tudományának és ezen a téren értékes eredményt mutatott föl munkássága. A magyarok iránt mindig őszinte szimpátiával viseltetett, ismételt felhívásokat tartott nálunk és nagybecsű gyűjtemények egy részét a Nemzeti Muzemnek ajándékozta.

Holub Emil 1847. október 7-ikén született Holbában, Csehország egy kis városában. Orvosnak készült — atya is az volt — de tanulmányai mellett szenvedélyesen foglalkozott természetrajzi tárgyak gyűjtésével és utazók leírásával. 1872-ben kapta meg oklevelét és ugyanez év július 8-ikán már a Fokföldön volt, ahol *Dutoit*spauban a gyémántmezőkön letelepedett. Ott orvosi praxisa révén pénzhez jutott és 1878 elején kéthavi és 1874 elején hatthavi utazást tett a becsuan törzsek között. Onnan 52 ládára való gyűjteményt hozott haza. 1876 márciusában ura utra kelt. Ez az útja 21 hónapig tartott és ez alkalommal a Zambesi folyó közepzárán fekvő Maruca-Mambuuda országra jutott. 1879-ben visszajött Európába ahol újabb utára pénzt gyűjtött. Ez utára ekísérte a felesége s több európai utazó — közöttük egy *Fehete* nevű magyar ember is. 1883-ban ismét a Fokföldre ment. Távolléte aatt azonban itt nagyon megváltoztak a viszonyok, pártfogói elhaltak vagy már visszavonultak a közéletől és ezért a fokföldi kormány sem segítette utazását, sőt magával vitt uti podgyászért és készleteiért is nagy várat kellett fizetnie. A Fokvárosban kiállítás rendezett gyűjteményéből és osztrák iparikkéből és az ezen nyert pénzen, valamint utána küldött segélyvel végre utat indult Fölszerelése azonban még mindig szegényes volt és igen sok kellemetlenségnek és nélkülözéseknek volt kitéve azáltal, hogy állandó teherhordókat nem kaphatott, hanem minden állomáson uakat kellett szerződésitni igen gyakran messé árakon. A Zambesi folyó közelében a Masukulum törzsek tartományában 1886. augusztus havában a vadak ki is rabolták s maga és felesége is csak nagy bajjal tudott megmenekülni. Európában holt híre is terjedt, azonban nemskóra megérkezett a tudósítás, hogy a karaván nagyobb része, közöttük *Holub* és neje is, szerencsésen visszatért Ssongba, a Bamangwato vidék déli részére közel a Limpopohoz, mely a boerok által lakott vidék határa és így már félig-meddig európai hatás alatt álló vidék. Az utazó gyűjteményeinek, sőt becses utinaplóinak nagy része is elvesztett és maguk beteglen, összetört és koldusokhoz hasonló állapotban jöttek meg Ssongba, s még körülbelül 10.000 tonnára volt szükségük, hogy Európába visszautazhassanak s megmaradt gyűjteményeket is elhozzák. E második utazás a földrazi ismeretek terjesztésére nézve is csekély eredménnyel bírt, mivel *Holub* a kiraboltság szinheyig nagy részt mások által is meggett után haadott s eredeti tervét, hogy a közép-afrikai nagy tavak vidékére ismeretlen utakon át hajadon, nem valósíthatta meg.

Holub utazásairól néhány könyvet írt és felhívásokat is tartott. Magyarország több városában is felhívásokat és utazásain szerzett természetrajzi és etnografiai gyűjtemények egy részét közintézetünknek — többek között a Nemzeti Muzemnek ajándékozta.

— **Sikkasztó kereskedők.** Körülbelül két hét előtt *Bécsből* elútt egy *Scholl* József nevű divatárkereskedő. A rendőrség ma Meidlingben letartóztatta a fivérét, aki az egész áruraktárt leplezett szerződéssel magához váltotta és fivérének eltűnése után is temérdek árut csalt ki annak nevére sok gyarostól.

— **A hitves fájdalma.** *Besztércséről* táviratozták: *Thomann* Adolf huszárezredes ott ma meghalt,

fiatal felesége annyira kétségbeesett lére halálán, hogy morfiummal megmérgezte magát. Még idejekorán észrevették s megmentették az életnek, de oímője elborult, úgy, hogy az örülte házába vitték.

— **Magyarországi Tót Közművelődési Társulat.** Tizenhat évvel ezelőtt leoszlatta a kormány a *Matica* nevű tót egyesületet, amely a pánszláv igaztás főlészke volt. Ennek az egyesületnek a romáin alakult a hazafias célokat szolgáló *Magyarországi Tót Közművelődési Társulat*. Ez a derék társulat, amelynek most *Ivánkovics* János rosznyói püspök az elnöke és *Ruffy* Pál országgyűlési képviselő a titkára, lelkes felhívással fordul támogatásért a hazafiakhoz.

Az egyesület tagjainak évi kétkorona tagdíj fejében a hetenként megjelenő *Vlast a Svet* társadalmi és gazdasági képeslapot adja, egy naptárt és anyagi erejéhez mérten más hazafias tárgyú könyveket. A „Vlast a Svet” 14.000 példányban árasztja el a Felvidéket. Most adja ki az egyesület az 1848—49. évi szabadságharcnak történetét számos képmelléklettel és ezt is ingyen fogja tagjainak megküldeni.

Az egyesület felhívásából közöljük itt a következőket:

A társulat alapítóinak célja volt, hogy tótajku népünket saját nyelvén, saját tűzhelyénél keresse fel, megóvja az izgatók által oly bőven hintett maszlagtól és a haza iránti szeretetben és hűségben megerősítse.

Ezen cél elérésére alapította társulatunk a „Vlast a Svet” folyóiratot, mely ma 13.000 tótajku népet tűzhelyénél erősíti a nemzeti összetartozás érzelmét és a becsületet tót népet oktatta mulattatja. Ezenkívül egész sorozatát adta ki olyan örökbeeső műveknek melyek tárgyai hazai történetünkől merítik és alkalmasak arra, hogy lelkesedést keltsenek és egyuttal a testvéri együttérzést erősítsék és megszilárdítsák.

Ma a meg hasonlást és gyűlölködést szító elemek üzelméi erősebbek, mint valaha. Hazafias társulatunk kétszeresen érzi, hogy eddigi működését tokozni kell, mert különben az ezernyi kisértés és csábítás között nem lesz képes a jöndulatu tót népet az ellenséges áramlat ellen megvédeni és a haza iránt való hűségben megtartani.

Hogy nehez hivatásunknak megfelelhessünk, hogy alapítókink nemes szándékát teljesítsük, most már szükségünk van arra, hogy a magyar társadalmi ne csak tudomást szerezzen társulatunkról, de támogatásunkra meg is mozduljon.

A társulatnak alapító tagja lehet mindenki, aki egyszer s mindenkorra száz koronával gyarapítja az alapítóit. Ajánljuk a magyar társadalom figyelmébe ezt a derék egyesületet, amelynek nemes irányu működéséről vezetőinek neve kezkesedik.

— **A gyémántok.** A *Matin* beszéli el a következő kis históriát: Egy párisi gyémántkereskedő így szót egy londoni ügynökhöz:

— Szerenzen nekem két szép gyémántot. És miután megadta a részletes föltételeket a gyémántok formájára, nagyságára nézve, még hozzátette:

— Ha talál ilyen gyémántokat, küldje is el rögtön nekem Párisba és írja meg az utolsó árat, de úgy, hogy az üzlet minden további alkudozás nélkül be legyen fejezve.

A gyémántok meg is érkeztek. Egészen olyanok, mint amilyeneket a kereskedő kívánt. Az ügynök harmincöt ezer frankot kért értük. Néhány nappal később kap egy levelet és egy dobozt. A levélben a párisi kereskedő a következőket írja:

A gyémántokkal teljesen meg vagyok elégedve, de az árukat kissé túlságosan magasnak tartom. Ezért küldöm őket vissza, de ha harmincöt ezer frankkal megelégszik, írjon és akár fel se bontsa a dobozt, csak küldje vissza kellően biztosítva.

Az ügynök egy kisírt gondolkozott, megosínálta a számadásait, de végül is arra az eredményre jutott, hogy nem engedhet az árból. És leiontotta a dobozt... De a dobozban nem talála a gyémántokat. Egy leveleké a helyükön. Ez volt benne:

— A gyémántokat meg is kaptam. Küldje el a számlát!

— **Öngyilkos magánhivatalnok.** *Campione* Zsigmond 42 éves magánhivatalnok, aki a *Saicher* és *Reichter* osztrák cérnagyár budapesti üzletében volt alkalmazva, ma reggel félkilencor a London-szállodában jobbalátékon lőtte magát. A szálloda személyzete az ágyban fekvő, holtan találta meg. *Campione* ideges ember volt s hosszabb szabadságot kapott, hogy baját kezeltesse. E célból sógorához, *Weisslachhoz* utazott Lembergbe, aki ott egy katonai nevelőintézet vezetője. Baja azonban nem javult s tegnap nővérel Budapestre érkezett, hogy itt egy szanatóriumban kezeltesse tovább magát. A London-szállodában béreltek lakást. Ma reggel *Campione* pár órára magára maradván, az időt felhasználta arra, hogy megszabaduljon kínos bajától. Nővérét elküldte vaiához s ez alatt az idő alatt jobbalátékon lőtte magát. A golyó nyomban megölte. Holttestét a törvényészeki orvostani intézetbe vitték.

— **Pétevári emlékek.** Elmúltak immáron a pétevári szép napok és *Ferenc Ferdinánd* trónörökös bizonyára sokat tud mesélni szép ifju hitvesének a bécsi Belvedere-palotában. Elmondta az okát annak is, hogy miért érkezett vissza huszonegy órával később, mint a hogyan az orosz és az osztrák főudvarmesterei hivatal az uti tervrajzban eredetileg megállapított. Ugy történt, hogy az orosz trónörökös az ő előkelő vendégét az elutazás napjának reggelén bölényvadászatra hívta meg, a cári család azonban azt a kivételt kérését intézte *Ferenc Ferdinándhoz*, hosszabbtan meg egy nappal pétevári tartózkodását. A vadászat elmaradt és trónörökösünk még egyszer ebédelt együtt a cári családdal. II. Miklós császár az asztalnál nyújtotta át emlékjárandékát: gyönyörű, email-munkával díszített arany cigarettatálcát, az övezgye cárné pedig egy darab orosz drágakőből faragott elefánttal lepte meg a távozó vendéget. A bucsuzás módjából a pályaházban kitűnt, hogy minő bensős barátság keletkezett az orosz cári család és Ausztria-magyarország prezuntív trónörökösök közt.

— **A számozott szárnység.** Konstantinápolyban, mint onnan jelentik, óriás feltűntést kelt *Fuad* basának, a szultán első szárnységének leltározatásása és számozatása. Ennek a számozatásnak érdekesebb története van. A szultán kémei már jó ideje figyelemmel kísérték a basát. *Fuad* basa, aki a legbátrabb török katonák egyike, aki háboruban mindig a legerősebb sorban harcolt s e mellett nyíltzívű, uralkodója iránt hű katona, nem tudta ezt a kémkedést elviselni s néha igen durván bánt el azokkal, akik minden lépését megfigyelték. Az idén január 11-én, a bajram első napján, a szultán meg annyira megbizott benne, hogy a kézesókolás ceremóniájánál ő tartotta azt az aranyos szalagot, amelyet az ünnepeken jelenlévő előkelőségek ajkukkal megérintenek. De azért nem szüntek meg reá kémkedni, bár *Fuad* basa kijelentette a rendőrniszter előtt, hogy a kémekek ezelővi, mint a kutyákat. Néhány nappal ezelőtt azután egy csomó revolvert vásárolt s föllegyezte cselédségét. A kémek erről persé azonnal jelentést tettek a palotában. Ettől fogva azután kettőzött figyelemmel őrizték *Fuad* palotáját. Múlt szerdán *Fuad* basa megparancsolta cselédeinek, hogy szólítsák föl a kémekek, akik a palotája szomszédságában, a Szehadé-Bahimecet kertjében tartózkodtak, hogy távozzanak el, vagy pedig távolítsák el ökel erőszakkal. A cselédek és a kémek között valóságos harc keletkezett s öthat ember megsebesült, sőt azt beszélék, hogy két halottja is volt az utcai csatának. Másnap reggel *Fuad* basát a palotába hívták. Hogy ott mi történt, azt senki sem tudja. Még aznap délután *Fuad* basát az *Izzeddin* oszázari yachtra vitték s Beyrutba szállították számkivetésbe. Azt mondják, hogy *Fuad* basa lakóhelyű Damaszkszt jelölték ki ahol vagy a siriai hadtest parancsnoka lesz, vagy pedig a Damaszksztói Mekkáig épített vasút főügyeletével bízzák meg. *Fuad* basa nagy családot hagyott hátra Konstantinápolyban.

— **Halálozás.** Ma délután harmadfél órakor szentelték be *Vértesy Sándorné* született *Körmeny Anna* holttestét a Városmajor-utca 14. szám alatti gyászházba, ahol nagyszámú előkelő község jelent meg, hogy a gyászoló családnak kifejezze részvétét. Ott láttuk *Bende Imre* nyitrai püspököt, *Fűsz Sándor* igazságügyminisztert, *Weiker Sándort*, *Ghuczy* tábornokot, *Nagy Ferenc* és *Bernáth Géza* államtitkárokat, *Szalay Péter*, *Szalay Imre*, *Szterényi József*, *Stetna József*, *Marx János* miniszteri tanácsosokat, báró *Harkányi* Frigyes és báró *Wodianer* A bert főrendiházi tagokat *Falk Miksa*, *Hegedűs Lóránt*, *Heltai Ferenc* és *Schmidt József* országgyűlési képviselőket, *Rupp Zsigmond* kir. közjegyző kamaraí elnököt; az igazság-, a pénz- és a kereskedelemügyi miniszterumok, a kir. Kuria, a kir. tábla nagyszámú tagokból álló küldöttségekkel képviseltették magukat. A gyászszertartásn megjelent *Hegedűs Sándor* kereskedelemügyi miniszter neje is leányával. A beszentelés *Rostandéy Kálmán* krisztinavárosi pébános végezte s utána a megboldogult hült temető Mórta szállították, ahol holnap délelőtt 10 órakor újabb beszentelés után örök nyugalomra helyezik.

Berliner Dávid fővárosi butorkereskedő ma reggel hosszú szenvedés után megbalt harmincnyolc éves korában. Az elhunytban *Lőrő Márk*, az Altaiános Bank cégvezetője testvérbátyját gyászolja. A megboldogultat vasárnap délután fél nyolcra kísérik örök nyugalomra az új zsidó temető palottas házából.

Szeredi *Vajkay Rozsóné* született *Fekete Róza*, a kolozsvári Nemzeti Színház volt tagja, szeredi *Vajkay Rezső* honvédelmi miniszteri segédtitkár, a magyar tisztviselők országos egyesülete igazgatójának felesége tolvó 20-án déli 12 órakor élete 26-ik évében Budapesten elhunyt. A megboldogultat tolvó 6-ik február 22-én délután 3 órakor temetik a Főherceg Sándor-utca 38. sz. a gyászházba a kerepesi temetőbe. Ladoméri *Szernitnik Arpád* született *Littó Irén* a napokban a poszonymegyei Sárosán meghalt, férjét és kis árvaát hagyva hátra. Temetése tegnap volt óriási részvét mellett.

— **Legett ipartelepek.** *Lipséből* jelentik hogy a *Metsenbach*, *Riffarth* és társa grafikai műintézete, továbbá *Greve* és *Sauer* nagy cipőgyára a múlt éjjel egészen legett. A kár több százezer márkára rug.

— **Országos telefonkönyv.** *Havas Ernő* a vámtarifa tanára ma délután az Országos Iparegyesület helyiségében nagyérdemű és praktikus célu felolvasást tartott a telefonkönyv foglalkozásairól s felolvasása kapcsán javaslatot tett egy országos telefonkönyv szerkesztésére. A röpirat alakjában is megjelent felolvasás első részében *Havas Ernő* a szakjegyzékek eltörlése ellen tiltakozik.

Ha zavaros volt is a telefonkönyvek utalása a szakjegyzékre, mégis nagy hasznát vette bárki a bérlok szakmák szerint való osztályozásának. Valóságos kis címjegyzék volt ez válogatott címekkel, mert aki telefont bérel, többnyire nagyobb tárgalmu üzlettel, vállalattal vagy irodával rendelkezik. Hibája pedig főleg a rossz és zavaros csoportosítás volt. Ha szentet akart valaki rendelni, kereshette a szállítóját a szén- vagy kőszénárusok közt, nem tudta megtalálni, mert a derék szenes ember a bányavállalat hangzatos címe alá került a szakjegyzék labirintusában. A legtöbb mérnök telefonszáma a műszaki irodák rovatában rejtőzött a pénzintézet általános fogalmát pedig a takarékpénztár specifikus jelzésébe szorították. Sokféle kereskedelmi ág, mint a gyarmatárus például hiányzott a jegyzékből, s mégis minden foglalkozása mellett is jó és kényelmes volt a szakjegyzék, ha épp a kezünk ügyébe akadt. A legtöbb átlomáson azonban a szakjegyzék elkallódott, mert a telefontarthatóság elég hejtelküzű nem tüztette össze a rendes jegyzékekkel. A nemzetközi és interurbán telefon folytonos kibővülése és új telefon-palota fölépítésével kapcsolatos számos helyi reform szükségessé teszi egy országos telefonkönyv szerkesztését, amely kitűnő címtár volna a külföldiek is, ha két-három idegen nyelven is kiadnák. Az előd végül tizenöt pontban foglalja össze javaslatát. Sürgeti ezekben, hogy a szakjegyzéket a telefonkönyvvel egybefűzöttten újból adják ki az alfabetikus jegyzékekhez nyomtassák oda a lakáscímet többszavú cím a vezérszó, vagy valamely karakterisztikus jező kezdőbetűje alatt is föltámasztogat legyen, a nevek logikus, szótárszerű rendben következzenek, s a szakjegyzék sorolja föl a neveket a színim címek alatt, mint például a tojást az élelmiszer vagy a déli gyümölcsöt a gyarmatárú rovatban. Hogy a színim elnevezésre könnyen rászájunk, a könyvben szereplő szakokról indexet kell összeállítani. A bérlok számaik sorrendjében is föl kell sorolni. A többi javaslat aprókékosabb jellegű de szintén hasznos. A négyféle beosztás szerint szerkesztett jegyzékeket más-más színű papírra kell nyomtatni, az interurbán forgalomba becsatolt állomásokat csilaggal kell megjelölni, minden kétezer bérlo számára külön ellenőrt a kalmazni a telefonkönyvben széles margóit hagyni, hogy a bérlo bevezethesse az időközi változásokat, végül föggelékül idegennyelvű tárgymutatót csatolni a külföldi használatára. Az ilyen országos telefonkönyv a kibővített szakjegyzékek mint országos ipari és kulturális utmutató az iparfejlesztésnek is nagy hasznára válnék.

A gyűlés díszes közönsége nagy figyelemmel hallgatta az érdekes felolvasást, amelyen *Szalay Péter* posta főigazgató is képviseltette magát.

— **Pusztító földrengés.** *Schemacha* orosz várost — mint már röviden jelentettük — elpusztította a földrengés, 5000 ember életét veszítette és 30.000 ember maradt fedél nélkül. A földrengésről újabb a következő részletek érkeztek:

A város tatár része, amely mintegy 4000 házból áll, romokban hever, amelyek alatt több mint 2000 mohamedán van eltemetve. Legtöbbnyire asszonyok és gyermekek pusztultak el. Az első két pusztító lökés csúttörök délután volt, abban az időben, amikor a mohamedánok földrészobáikban rituális mosásokat végeztek. Tizenegy földrészobában átlag 42–42 személyt találtak halva többnyire asszonyok és gyermekek, akik közül csak nagyon kevés tudott megmenekülni. Az orosz-tatár iskolában a tanító és 11 gyermek pusztult el. Egy halottas háznál 59 sírató asszony lelta halálát. A város tatár részében mindenütt kétségbeesés és panasz uralkodik. Mindenki attól fél, hogy a katasztróla megismétlődik. Aig van épület, melynek romja alatt halottak ne volnának. *Schemacha környékén 34 jalu pusztult el.* *Maras* alutól nyolc verszinyre a földrengés első napján hosszú nyílás támadt a földben, melyből szakadatlanul lángok törtek ki és láva ömlött ki. Ez a földrengés, pusztító hatását tekintve, minden előzőt föllümulat. Egy mosé, mely már 800 éve állott fenn a föld színéig romokban hever. Az ortodox templom kupolája is ledőlt. Az elpusztult örmevények és oroszok száma nem nagy, de a tatár városrészt teljesen elpusztult *Pétevárról* érkezett jelentések szerint *Schemacha városában a földrengések ismét megújultak.* A romok alól eddig nagyon sok halott került fölszínre 82 ember pedig súlyos sebekkel borítva. *Sen falu közelében most nyílt meg a vulkán* és erősen működik. A földrengés-sujtató területben mintegy 5000 ember veszítette életét, 30.000 pedig az épületek elpusztulása folytán hajléktalanul maradt.

— **Méregkeverés-vádolt apa.** Megirtuk annak idején, hogy *Laskay* Tivadar keszthelyi iakereskedő két gyermekének megmérgezésével vádolják. A gyermekek holttestében, mint nekünk jelentik, tényleg mérget találtak. Az igazságügyi orvosi tanács rendelkezése később a koporsókat a holttestekkel együtt fölküldték Budapestre. Itt megállapították, hogy a fiugyermeket 30 napig, a leánygyermeket pedig 8 napig etették méreggel, illetve annyi adag mérget ettek a a gyermekek. Holttestüket ma küldték vissza Keszthelyre. A vizsgálatot ezzel bejezték s az esküdtészi tárgyalást már legközelebb kitűzik. *Laskay* mindent tagad.

(x) **Fratelli Deisinger** küld Fiuméből 4¼ kgr. legfinomabb Santos-kávé 6 forint 46 krért bérmentve és elvámolva.

(x) **Jelmez-fényképeket** készít művészies kivitelben és kedvezményes árban *Rivoli* fényképezési műterem Kerepesi-út 30. Előjegyzések előadhatnak bármely esti órára. Elegans jelmezek díjtanul, nagy választékban.

Ballada

a milóráról és a miladyról.

Rengeteg sok pénz keresnek mostanság a hamis lábikrák készítői Angliában. A koronázási ünnepeken ugyanis minden pernek és udvari méltóságnak rövid nadrágban és hosszú harisnyában kell megjelenni. *Clarkson*, ennek az üzleti ágmatadora, máris nagy vagyant keresett.

(Londoni hír.)

London sötét ködébül,
Mint földöntuli hang,
Dicső ünnepre kondul
Ezernyi ós harang.

„Haha! Mi zúg?” riad föl
A lord mély álmból, —
De oldalán milady
Enyhén mosolygva szól:

„Csak nyugalom, milordom,
Örömtől zeng a táj,
Ma lesz megkoronázva
Edvárd, angol király!” —

Miként a Themze árján
A februári köd,
Bús gondolatnak árnya
Borong a lord fölött.

A lord az österemben
Fagyasztón, hidegen
Sir angol nyugalommal:
„Oh jaj, oh jaj nekem!”

„Né mondd, né mondd, milordom,
Mért jaj, mért jaj neked?”
Beözi őt milady,
Mint gyöngye gyermeket.

A holdsugár beömlik...
Künn zúg az éji szél...
A lord — bár sohse tette —
Beszédesen beszél:

„Oh halld tehát, milady,
Szívennek hogy mi láj?!
Ma lesz megkoronázva
Edvárd, angol király.

Ilyenkor kurta nadrág,
S hosszú harisnya kell, —
A hű és stilszerű lord
Csak ekként mehet el.” —

„Milordom, kurta nadrág,
Hosszú harisnya van,
Már tegnap este vettem
A Picadillyban!” —

„Van nadrág?! Van harisnya?!”
A lord most dühben ég,
„De hol, ah hol a lábszár,
Amelyre illenek?!” —

A varjak károgása
A gót torony körül
Behallszik a terembe:
„A vészmadár örül!” —

A lord angol nyugalma
Most tűnt, szokog szegény:
„Ha oly formás lennének
Mint én, miladykém!” —

Milady mosolygva
Mondott most valamit,
Mít balladám homálya
Nem mond el, csak gyanít.

„Hogyan, én is, milady?!
Ez láj, az égre, fáj!
No nem baj, — éljen, éljen
Edvárd, angol király!” —

Kigyúl a gyöngye hajnal
A vén Westminsteren,
A lord hű paripáján
Clarkson előtt terem.

Ki annyi hőst adott már
Uj-Angliának, — Ó,
A nagy lábikra-gyáros
Ez Clarkson, a dicső!

X.

FŐVÁROS.

(*) **A kövágóhídi szabályrendelet.** A pénzügyi bizottság ma tárgyalta a kövágóhídi és állatvásári szabályrendelet tervezetét. Folkusházy Lajos tanácsjegyző ismertette a szabályrendelet-tervezetet, kiemelve, hogy a fővárosnak mily sok életbevágó érdeke van abban, főkarolva. A bizottság ezután egyenként tárgyalta és elfogadta a pénzügyi vonatkozású szakaszokat.

(*) **Az üzletek szomete.** A pénzügyi bizottságban ma Schreyer Jakab fölémlítette, hogy a Cséry-léle szemétfuvarozó-vállalat nem akarja elszállítani a kereskedésekben gyűjtölemű szemetet; kéri, joggal teszi-e ezt, vagy sem. Az elnököl Matuska alpolgármester kijelentette, hogy egy fölmerült eset alkalmából a királyi Kuria kimondotta, hogy — mivel a vállalat csak arra kötelezte magát, hogy a házi-, utcai- és piaci szemetet szállítja el — az üzletekben, műhelyekben stb. összegyűlt hulladékszemét eluvarozásával nem tartozik. Ez az ügy mai állása. Schreyer Jakab és a bizottság a választ tudomásul vette.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Hangverseny.** Polonyi Elemér, a jeles zongora-virtuoz ma este hangversenyt rendezett a Royal-teremben, amelynek dobogója előtt a szeretetreméltó művész számos tisztelője sereglett össze. A művész első része (*Haayá*: andanteje változatokkal és *Beethoven* 90. szonátája) a klasszicizmusnak volt szentelve és Polonyi ritka stílérzékkel oldotta meg föladatát. Brillians technikaival és elragadó élmésséggel játszottá Schumann *Papillonsait* és *Mendelssohn* E-moll soherzóját, míg Chopin F-dur nocturnájában gyönyörűséggel hallgattak a kantiánál. Polonyi, a zongora-virtuoz, aztán Polonyi, a komponistát mutatta be: a koncert-polonaise és a *Chant sans paroles* hivatott zeneköltőnek terméke, tele hangulattal és ötlettel, disze minden zongoraszalonak. — Az est sok élvezetet hozott a közönségnek, a virtuoznak pedig sok megtiszteltetést. Lágy billentyűverése, elegáns érzelmessége és könnyed szellemessége művészetéből külön specialitást csinál.

** **Katalin.** Vasárnap, 23-án lesz a *Katalin* első délutáni előadása, amelyben R. Siposs Etel asszonynak kellett volna vendégül fellépnie, aki azonban gyöngékedése miatt lemondott föllépéséről s a *Katalin* egyik legközelebbi esteli előadásán fog a Népszínház közönségének Germain szerepében bemutatkozni. A vasárnap délutáni előadás főszerepeit *Küry Klára* és *Hegyi Aranka* játszzák.

** **Népszínház új operettje.** A Népszínház legközelebbi ujdonsága *A aranyos* (The Casino Girl) című angol operett lesz, melynek szövegét Harry B. Smith írta s zenéjét L. Engländer szerette. Az operett, mely a londoni Shattlesbury-Színháznak egyik legfényesebb sikere volt, a Népszínház operett-személyzetének legkiválóbb erőt foglalkoztatja. A női főszerep (Laura, az aranyos) *Küry Klára*, az itju szerelmest (Percy) *Hegyi Aranka*, a többi főbb szerepet *Németh József* (Pilsen pasa), *Bojár Teruska* (Rox), *Harmath Ilona* (Lotta), *Kápolnai Irén* (Dolly), *Kovács Mihály* (Gags), *Szerdahelys Ferenc* (Fromage) és *Ujvári Károly* (Potage) játszzák. Az operett zenei részét betanította és vezeti *Kontó József*, a rendezést teljesen az angol előadások stíljében *Stoll Károly* végzi. A fordítás *Heltai Jenő* munkája.

** **A Nemzeti Színház tagjai Pozsonyban.** Pozsonyból írják, hogy *Török Irma* és *Beregi Oszkár*, a budapesti Nemzeti Színház művészei a közönség lelkes ünneplése között vendégszerepelnek az ottani színházban. Tegnap a *Komédiásokban* és ma az *Ármány és szerelmben* léptek föl szuoit ház előtt. A nézőtör mindkét este szufalóság megtelt s a közönség az ováció minden jelével halmozta el a vendégszereplő művészeket, dacára hogy közvetlen előttük a bécsi *Burg-Theater* tagjai vendégszerepeltek. *Török* Irmát egész özőnével a virágoknak halmozta el s alig szakadt vége a kihívásoknak.

** **Németek — franciák.** Vilmos német császár nagy előzékenységét, amelylyel a francia művészetet Berlinben részesíti, nem igen viszonzozták az udvarias franciák. Coquelimnek, mint ismeretes, a német császár megnyitotta a berlini udvari színházat, sőt egy újabb vendégszereplésre Berlinbe hívta s most a következőket táviratozták *Meiningenből*:

A meiningeni udvari zenekar párisi hangversenyre elmarad, mert a francia szépművészeti miniszter kijelentette, hogy az *Opéra Comique* a nemzet tulajdona s ott más nemzetek művészei nem játszhatnak.

** **Bárdy Gabl ünneplése.** A kolozsvári színházban lelkes tüntetéssel adott a napokban elégtételt a közönség *Bárdy* Gabinak egy ottani újság támadásával szemben. A *Három kázmér* előadásán a kitünő művésznőn lelkes szeretettel tapsolták s az első felvonás után elhalmozták virágdományokkal. A második felvonás után pedig egy küldöttség kereste fel a színpadon a primadonnát, a megjelentek egyike szép beszéddel üdvözölte a művésznőt s biztosította a város közönségének osztatlan színpatiájáról. Megindultan mondott köszönetet az ünneplést a szeretet és ismerés kedves nyilvánulásaiért.

** **Zilahiné Szegeden.** Óriási sikerrel vendégszerepel Zilahiné *Singhoffer* Vilma, a kitünő Ének-művésznő a *szegedi* színházban. Ma este Béli és Fekér operettjében, a *Katalinban* játszott a cárné szerepét s a fővárosi közönség előtt ismert pompás alakítása, gyönyörű éneke magával ragadta a közönséget. A vendégművésznőt a felvonások után lelkes tüntetéssel szőlították a lámpák elé.

** **Sada Yacco az Uránia-Színházban.** Sada Yacco japán színtársulata holnap, szombaton, kezdi meg hét estére terjedő vendégszereplését az *Uránia-Színházban*. Az exotikus társulat első előadására csaknem valamennyi jegy elfogyott már. Sada Yacco és férje *Kawakami* harminc tagjából álló társulattal szombaton reggel érkeznek meg Zággrárból, ahol két estén át játszottak. Az első est műsora a következő: I. *A gésa és a lovag*. II. *A kéz* (*Berény* mimodráma) és III. *Kéza, ó-japán dráma*. Sada Yacco mindkét darab főszerepét játszza; partnere pedig *Kawakami*, aki Európa minden nagyobb városában nagy sikereket aratott. A két japán darab meséje a következő:

I.

A gésa és a lovag.

— Dráma két felvonásban. —

Egyik estén Nagoya Sanza lovag elment egy kis lánnyal, hogy meglátogassa Katsuragit (Sada Yacco) akit szeret s aki szépségeért, táncáért és szelteméért messze földön híres gésa volt. Bauza is végig megy ezen az utcán, s azzal mulat, hogy az utcai táncosokat és énekeseket táncoltatja és énekelte, — és mikor tovább akar haladni, megpillantja Katsuragit, a gésát cseledetségével: halálosan belérszeret. Bauza meghívja, legyen vendége egy kis ivásra. De Katsuragi nem akar vele menni és mikor közvetlenül ezután Katsuragi a kedvesével. Nagovával, kéz-közben el akar előtte menni, tombol, elzárja az utját. Izgatott magyarázatások következnek aztán, majd párbajra kerül a sor közöttük és ebben Bauza megsebesül. Katsuragi, aki hába erőlködött, hogy a küzdőket szétválassza, Nagoyát köpenyével betakarja.

A második felvonásban Katsuragi, a gésa, halálosan szerelmes Nagovába, akinek már más a menyasszonya; Orihimenek hívják. Egy napon Nagoya menyasszonyával elmegy a Dojoji templom előtt. Katsuragi észreveszi és követi őket; a féltékenység vad lánggal lobog föl benne. Nagoya jegyesével a templomba mennekül.

Katsuragi követni akarja őket, de a szerzetesek nem akarják bebocsátani a templomba. A szerzeteseket megrévesztí, elbódítja Katsuragi szépségével megbűvöli őket és megígéri, hogy kivételek tesznek vele, ha táncol nekik. Katsuragi mindenre kész, ami erejétől telik, csakhogy kivánságát teljesítsék. Táncol és a szerzetesek el vannak ragadtatva. És a tánc végével meg nem akarnak szavuknak állani, de a gésa szétüt magá körül és beront a templomba.

Katsuragi megtalálja Orihimet, akit a szerzetesek a kertben elrejtettek; vad féltékenységében dühösen ráveti magát. Egy bátor szerzetes meg akarja védelmezni Orihimet és egy hosszú bottal küzd Katsuragi ellen. Nagoya odalép hozzájuk, szétválassza a küzdőket és Katsuragit, aki elől, néven szőlítja. Ez azonban már nem érti meg. Csak az utolsó pillanatban ismeri föl rendezve kedvesét, akinek karjaiban meghal.

II.

Kéza.

— Dráma két felvonásban. —

Kéza, (Sada-Jacco) aki még leány, az anyjával s a kísérőivel átutaztatban elérkezik Oveyana hegyvére, ahol a rablók Kézát és komornáját elfogják és szállásukra viszik, míg az anyja és az inas szabadon maradnak. Egy Morito lovag nevű utas (Otojiro Kawakami) nagy szomorúságban leli az anyát és a szolgát és kéri tőlük, hogy miért szomorúak. Megtudja tőlük a történetet és elhatározza, hogy megmenti a foglyokat.

A rablóvezér a legényével titványzik és Kézának meg a komornájának táncukkal kell őket szórakoztatniok. Mulatozás közben Kéza meg a komorna megkísérik, hogy törökkel a vezért leszurják. A kísérlet nem sikerül és a rablók a két foglyot a szállás legbelső részére viszik. Morito megjelenik és nyers hangon kérdőzködik a foglyokról. A rablóvezér letagadja, hogy tud róltuk, ám Morito a padlón egy hajtút talál és ez bizonyosága annak, hogy a hölgyek a tanyán vannak. Szörnyű harc támad Morito és a rablók között. A tulerő végre is legyőző Moritót. Ellojják, de az általános zűrvárban végre is sikerül neki megszökni. Ebben a pillanatban Kéza és a komornája is előjönnek a szálló hátsó részéből. Es Morito megmenti a két hölgyet is.

A második felvonásban Kéza felesége Wataru Watanabenak moha az anya odaigérté megszabadító-jának, aki szerelmes belé. Csak azért nem lehet rögtön az övé, mert Kéza még nagyon fiatal. A virágnylás idejében Kéza Wataruval, a férjével, az anyjával, komornájával, az inassal és más emberekkel a gyönyörű, virágzó fák alatt van és élvezi a fenséges természetet. Morito azután véletlenül találkozik velük s meg akarja ölni Kéza anyját, mivel ígérletét nem tartotta meg, de Kéza hirtelen közbeveti magát, szándékában megakadályozza és így vizsgaltja:

— Ha megölte az uramat, Wataru, akkor a felesége leszek.
Morito kész, hogy Watarut megölje. Kéza megígéri, hogy segítené is fog neki. Majd ha a lámpa fényét elhomályosította a fátly, amit ő akaszt rá, akkor az annyit jelent, hogy Wataru mélyen alszik ágyában.

Mélységes csöndességtől az éjszaka és Kéza a férje szobájában van; Wataru viszont valami ügygyel arra kéri, hogy menjen az ő szobájába. Kéza az ura szobájában marad, bucsulevet ír neki, aztán lenyugszik. Röviddel ezután Morito a kertből belopódzik és a lámpásra akasztott fátly értésére adja, hogy Wataru alszik. Megöli Kézát abban a hitben, hogy Wataru van előtte. A lárna fölbeszéli Kéza férjét és anyját. Mikor Morito meglátja, hogy Kézát ölte meg, akit forrón, imádatlan szeretett, kétségbe-esésében harakirit követ el magán.

** **Növendékeszínészek vizsgálati előadása.** Rákosi Szidi asszony színészeti iskolájának növendékei e hónap 26-án, szerdán délután 3 órakor az *Uránia-Színházban* vizsgálati előadást tartanak, amikor is a *Bárdnyak* című operett első felvonása és *Sophokles Elektrája* kerül színmre. Jegyek hétfőtől kezdve váltathatók délelőtt 10 óráig, 12-ig és délután 3 óráig az iskolában, a Kerepesi-ut 29-ik száma alatt.

** **A szombathelyi színházi affér.** Balla Kálmán színtársulatának szombathelyi megnyitó-előadása alkalmával történt affér dolgában *Kisfaludy József*, szombathelyi rendőrkapitány hosszabb nyilatkozatot küldött hozzánk. A nyilatkozat az ismeretes afférről ezt mondja:

Balla Kálmán színgazgató ur a folyó hó 17-ér 129. sz. a hozzáam benyújtott azon bejelentésben, hogy a színi előadásokat folyó hó 18-án megkezdni fogja az 1848. évi XXXI. törvényekik értelmében belügyminiszteri engedéllyel nem mutatta be, amint azt bejelentésben személyesen bemutatni ígerte. Ezen mulasztása dacára a folyó hó 18-iki előadását akadálytalanul megtartotta, de folyó hó 19-én már *mulasztása miatt* 178. kihágási számú határozatommal elene a kihágási eljárás megindítását elrendeltem és a színi előadások megtartását be-szünttettem, figyelmeztetvén e batáro:aban, hogy az ellen hozzáam benyújtandó felebbezéssel élhet. Minthogy nevezett színgazgató ur tudatom kívül felebbezését közvetlenül az alispáni hivatalhoz nyújtotta be, természetesen az előadás esetleg karhatalommal leendő beszüntetését célzó intézkedésem érvényben fennmaradt. Az alispáni hivatal a felebbezésnek helyt adott ugyan, bár abban a felebbezőt szintén kötelezte belügyminiszteri engedéllyel három nap alatti bemutatására és ezen alispáni véghatározat még ugyanaz napon, folyó hó 19-ikén az előadás kezdete előtt részemre kézbesítettet is.

Természetes, hogy ehhez képest a *karhatalom alkalmazásának megkísérlésre sem volt szükség*. Balla Kálmán színgazgató urat pedig még a mai napig sem ismerem, s vele soha sem érintkeztem, tehát nyilvánvaló, hogy *tőle magannak ingyenpályolt soha sem követtem*. — Igaz csupán annyi, hogy nevezett titkárnál megrendeltem magam és családom részére egy pályói előjegyzését, de hogy azt ingyen követtem volna, nem egyéb, mint koholt valótlanúság. *Szombathely*, 1902. február 21-én.

Kisfaludy József,
rendőrkapitány.

** **Az első honvédezed az Urániaiban.** Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter gondoskodása révén a fővárosban állomásozó első honvéd- és huszárezred tegnap és tegnapelőtt megnézte sárói *Szabó* Lajos századosnak *A hadsereg* című darabát. Az ezert meghaladó legénység két csoportban meglátogatta a nézőtér minden legkisebb zugát, és a darabban mindvégig sokat gyönyörködött. A miniszter gondoskodásából az ezred magával hozta az első honvédezenekart is, mely a nagyszámu mozgófényképekhez szolgáltatta a kísérő zenét. A legénység sokat mulatott a darab tréfás katonai kifejezésein, eredeti genre-képein és mozgalmas kinematográfjain. Hangos kacajjal fogadták a bakatréfákat a Pamniját csókoló közkatónát és a nyári táborozás kedves idilli képeit.

** **Sanderson Sybil házassága.** Nemrégiben az a szenzációs hír jarta be a külföldi sajtót, hogy *Sanderson* Sybil, a világhírű kaliforniai énekesnő férjhez megy az angol arisztokrácia egyik előkelő tagjához. A hírek meg is volt a komoly alapja, mert a szép énekesnő és *James Fitz* lord esküvőjének a napja már ki is volt tűzve. A szerelmi rognny, amely különben már három év óta szövődik, most hirtelen fölbeszakadt s a szenzációs házassághól semmi sem lesz. A szép énekesnő röviddel az esküvő előtt megvált vőlegényétől, aki három estendő óta a művésznő hűségét árnyékvá szegődött a városról-városra kísérte. A szerelmes gróf s a művésznő hirtelen elhatározása természetesen nagy feltűnést keltett s a felbomlott ejegyzés nyomán megindult a pletykák áradata. Az asszonyok, főleg *Sanderson* Sybil pályatársnői azt hirdették, hogy a gróf hagyta lakép-nél a szép Sybilt, s elvélve is képzeltető, hogy egy fiatal, gazdag mánás miert hagyja az utolsó peroben lakép-nél mennyasszonyát, ha a mennyasszony történetesen — színésznő. *Sanderson* Sybil értesült a pletykákról s kijelentette, hogy nem bánja,

akármint is beszélnek, de nyilatkozni nem fog. A szép ékesnő hívei különben azt mesélik, hogy gróf Fitz James az eljegyzés után nem volt többé engedelmes szolgája a szabadsággért s teljes függetlenségért rajongó hölgynek, hanem parancsolgatót neki s ellenőrzőt, befolyásolni akarta cselekedeteit. Azonfelül jelentékeny pénzösszeget ígért menyasszonyának, de ígértét nem tudta teljesíteni. Ezért Sanderson Sybil óhajára közös akarattal megváltak egymástól.

**** Pillangókisasszony, mint opera.** Annak idején emlegettük, hogy Puccini, a hírneves olasz zeneszerző operát ír a *Pillangókisasszony* szövegkönyvére. Római újságok írják, hogy Puccini elkészült a dalművel, melynek szövegkönyve *Giacosa* tollából ered.

**** Tóth Ede emlékezete.** A kolozsvári *Nemzeti Színház* vasárnap este megülte Tóth Ede halálának évfordulóját. Az elhunyt népszimponió legmaradandóbb alkotása, *A falu rossa* kerül színpadra.

**** Massenet új dalműve.** *Massenet új dalműve, a Notre-Dame de Jouglaire*, melynek tagnapelő volt a bemutatója a monokli színházban, ínyes sikert aratott. A dalmű tárgya egészen hasonlatos a *Rákosi-Szabados: Bolond* című romantikus operettjéhez.

**** Vidéki színeszet.** Nagy sikerrel mutatták be a miskolci színházban a *Katalint*. A kitűnő összjáték s a stilszerű rendezés *Szalokay* igazgató érdeme. German szerepében *Feladi Boriska* gyarapította jelentős sikereit. Az ünnepelt szubrettet elhamozták a tetszés minden jelével, a bemutatót követő napon értékes ajándékkal és egy szép babérokoszuval tették tisztelői emlékeztetésű remek alakítását. A kitűnő primadonna sikerei egyébként bucsuszámba mennek, mert jövőre a szegedi színház kötelekebe lép. A Katalin szereplői közül kitérünk még *Cseréy Irma*, *Szegedi Zelma* és mindenekelőtt maga *Szalokay* igazgató, aki Lausac szerepét pompásan játszotta.

**** A német császár és intendáns.** Német újságokban már huzamosabb idő óta kísért az a hír, hogy gróf *Hochberg*, a berlini udvari színházak intendánsa lemondani készül állásáról. Ez a lemondás most megtörtént de a német császár nem fogadta el.

**** Operaelőadás a Telefon Hírdombán.** A Telefon Hírdombán ma este előfőtűzők szórakoztatására a magyar kir. Operaház előadását fogja közvetíteni. Előadása kerül a *Tristán és Izolda*, Wagner Richard zenédrájára. Az előadás — mely fél hét órák veszi kezdetét — teljes egészében, a legfinomabb műnszaimban is tisztán lesz hallható a Hírdombán keresztül, s így mindazok, akik a klasszikus zenét szeretik, kellemes szórakozást találhatnak az operának meghaladásával. Az opera közvetítése után a rendezés eseti felolvasás következik, majd még 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókön keresztül, melyet az Elite- és az Emke-kávéház közvetít a Telefon Hírdombán.

MULATSÁGOK.

(A VIII—IX. ker. izraelita nőgyelet bálja. A VIII—IX. izraelita nőgyelet holnap esti bálja, a rendkívüli érdeklődésből következőleg, egyike lesz a bál idején legnépesebb és legszebb mulatságainak s bizonyára a legdusabb gyümölcsöket fogja megteremni a játékonyság számára is. A 200 tagból álló buzgó rendezőség teljesen fölkészülve várja a vígadni kívánókat s úgy a haugverseny, mint az azt követő tánc sikere érdekében minden ötletét, rendezői ügyességét ütköztette vitte. A nyolc órák kezdődő hangverseny első száma *Odry* Zsúrd éneke, *Hubay* Jenő egyik gyönyörű balladája lesz. *Paulay* Erzsike, *Szalay* Fruzina meséjét mondja el. *Zilahiné Singhoffer* Vilma, *Benedetto* Marcello híres *Quella famàrà* éneki, *Dr. Dalmói* Viktor: *Paladine*: *Psyche* és *Schultz*: A két dalos című dalokat adja elő. *Csillag* Teréz Herceggel Ferencnek egyik kedves novelláját olvassa, *Ábrányimó-Wen* Margit *Carminből* énekel, *Heltai* Jenő felolvasást fog tartani, *Kovács* Mihály pedig vadonat új mőkával szerepel a programon. A bálra szóló jegyek még este a pénztárnán is kiválthatók. A csajdíjegyek ára tíz korona, személyi jegy négy korona.

(A Kereskedelmi Bál végrehajtó-bizottsága tagnap tartotta maróthi *Fürst* László elnöke alatt záró ülését, melyben első sorban maróthi *Fürst* Bertalan főpénztáros terjesztette be részletes jelentését a bál tiszta jövedelméről. Ennek alapján a bizottság megállapította egy jövedelemben részesedő egyes játékonysági kereskedelmi intézményeket, valamint a részesedés arányát és ezeken kívül a Magyarországi Hírlapirók Nyugdíjgyűlésétől 500 koronát szavazott meg. Ezután a bizottság jegyzőkönyvi közönművet szavazott mindazoknak, kik tevékenységük vagy áldozatkészségük által a bál tényes erkölcsi és anyagi sikerét mozdították elő, különösen kiemelve a tóvárosi tanácsot a teremnek mérsékelt áron való átengedéseért és a Gáztársulatot a termék ingyenes világitásáért, továbbá a Franklin és Pallas nyomdákat, melyek közül az első az összes meghívókat, az utóbbi a többi nyomtatványokat, Goldzieher Géza papirnagykereskedőt, ki az összes hozzá szükséges papírt és a Rigler-féle részvényszerűségeket, mely az összes borítékokat ingyen szállította, továbbá Gyömrői Manót, mint a Gelb M. és fia udvari kártyos cég főnökét, ki a terem díszítéséhez szükséges butorokat és egyéb kellékeket díjtalanul engedte át és a díszítési munkákat végezte, a Zachiri N. és G. céget, mely remek kiállítású szőnyegeket a *Beschoner* A. M. és fia céget, mely ő félszékének két, *Strobl* és *Zala* által mintázott mellészobrot boosított a terem díszítéséhez ingyen rendelkezésre, nemkülönben 6 fensége *József* főherceg margitszigeti kerteszetét, mely a pompás délszaki növényeket mérsékelt áron szállította, végül a fővárosi sajtó, mely a bál minden irányban kiváló jókara-tu támogatásában részesítette. A bizottság elhatározta, hogy *Lánczy* Leó udv. tanácsosnak, mint a bál elnökének küldöttség útján köszöni meg idét és fáradságát nem kimélő buzgó tevékenységét, melyet a bál érdekében kifejtett. Az elnök végül még bejelentette, hogy a bál után még a következők küld-

tek nagyobb összegeket: Ó cs. és kir. fensége *József* főherceg és 6 fensége *Clotild* főhercegnő 200 K., *Széll* Kálmán 100 K., gróf *Andrássy* Géza 80 K., *Wolfer* Tivadár 100 K., dr. *Waldapfel* Mór 50 K., *Semler* I. 50 K. stb.

(Tanóntól jubileum. A fővárosi magántanóntézet növendékei március 1-én mesterük *Saphir* M. Imre tanóntánási működésének 15 éves jubileuma alkalmából a *Kerepesi-ut* 63. I. emeleti díszteremben zárkórú elite táncestélyt rendeznek.

(A Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete) saját palotájában (VIII. Eszterházy-utca 4.) március 8-án, szombaton táncestélyt rendez.

(Az Országos Színész-Egyesület javára holnap, szombaton a *Rottenbill*-utca 14. sz. újonnan épült díszteremben táncvigalommal egybekötött színelőadást rendeznek. Az előadás 8 órák kezdődik.

(Humoros est. A magyar államvasutak gépgyára tisztviselői karának olvasó- és dalköre március 1-én a kör saját helyiségeiben (Kőbányai-ut. 23.) táncal egybekötött zárkórú humoros estét rendez.

(Jótekonysági társaságok. A IX. kerületi iparosok, kereskedők és gazdák köre holnap, szombaton, a ferencvárosi polgári körben táncal egybekötött jótekonysági társas-estélyt rendez. Az estélyt megelőzőleg *Hock* János országgyűlési képviselő tart felolvasást.

(A Kőbányai Férfi Dalegyület március 1-én, szombaton a kőbányai kaszinó összes termeiben, *Hock* János országgyűlési képviselő védnöksége alatt táncal egybekötött jótekonysági dalestélyt rendez. A jövedelem felét a kőbányai református egyház javára fordítják.

EGYESÜLETEK.

(A Magyar Mérnök- és Építész-Egyület) mai ülésén *Farkas* Ferenc államvasúti mérnök ismertette a *Rabut* párisi egyetem tanár szerkesztette hidbejárást mérő készüléket. Rámutatott a francia eredményekre, ismertette a legújabb hidbejárást rajzoló műszert, melyből négy példányt a m. kir. államvasutak is beszerkeztek. Hangsúlyozta, hogy nem elégséges a hidak próbatérhelésimél a vasszerkezet egy közönsös pontjának elmozdítás nagyságát megfigyelni, hanem mélyebbre ható, értékesebb eredményekre vezető eljárás szükséges.

(Az izraelita kézmű- és földművelési egyesület) választmánya tegnap dr. *Neumann* Armin országgyűlési képviselő elnöke alatt ülést tartott, melyen a hölgybizottság is részt vett. A napirend előtt elnök kegyelettel emlékezett meg *Herzeli* Tivadár választmányi tag elhunytáról, majd bejelentette, hogy *domonyi Brüll* Mikáné 2000 koronát adományozott. Ugyanígy összegű alapítványt tett az egyesületnek egykori növendéke, néhai *Robicsék* B. Salamon őrmester, kinek özvegye az alapítványi összeget az egyesületnek már átszolgáltatta. A választmány mindkét alapítónak a tanonemenedékhez márványtábláján való megörökítését határozta el. A titkár ezután bejelentette, hogy a hölgybizottság az egyesület javára egy nagyobb szabású zenei ünnepélyt tervez, melyen régi zsidó egyházi énekek tognak előadni. Végül a számszámadást és költségvetést tárgyalták s nevezetesen az egyesület 1902. évi szükségletét 48.000 koronában irányozták elő.

(A Pénztézet Tisztviselők Országos Egyesülete) tegnap tartotta kilencedik rendes közgyűlést *Székhely* Ferenc vezérigazgató elnöklésével 240, szavazatra jogosított tag részvételével. A közgyűlésen több indítvány került tárgyalásra; nagy figyelmet ébresztett dr. *Eber* Antal felszólalása a pénztézet tisztviselői kar szakoktatása tárgyában, amelyre vonatkozólag elnök feleltette, hogy az egyesület főcélja éppen e kérdés támogatása s legközelebb meg is teszik a külföldön már régóta bevált ilyen intézmények létesítésére szükséges lépéseket. A közgyűlésen kibírdették az egyesített *Walkó*—*Lukács*—*pálvázati* eredményt is; a pályadíjat *Czeisler* Emil, a *Hazai* Bank tisztviselője nyerte meg, a magyar befektetési értékekről írt munkájával. Az egyesület tisztikara a megjelölt választás után a következőképp alakult meg. Elnök: *Székhely* Ferenc, alelnökök: dr. *Beck* Gyula, *Fehér* Miksa és *Szécsi* Lajos, főtitkár: *Reiman* Gyula, titkárok: *Bánfi* Oszkár és *Dészy* Győző, háznagyok: *Kotányi* Rezső, *Gergely* Ede és *Zoltán* Emil, pénztárosok: *Szics* Géza és *Herz* Géza, főkönyvtáros: *Popper* Vilmos, könyvtárosok: *Bíró* Gyula és *Zsoltos* F. Alfréd; a választmányba beválasztottak: *madarasi Beck* Nándor, *Kornfeld* Zsigmond, *Lánczy* Leó, *Schmidt* József, gróf *Wickenburg* Márk, *Szécsi* Pál és még számosan.

(Elhalasztott ülés.) A Múzeumok és Könyvtárak országos tanácsa II. szakbizottságának ülése nem 22-én, szombaton, hanem 27-én, esütőrőlökön délután négy órák lesz a Nemzeti Múzeumban *Berzeviczy* Albert titkos tanácsos elnökele alatt.

SPORT.

*** Vívóakadémia.** *Santelli* Ilo, a kitűnő vívómester 28-ikán esti 1/2 órák a Vigadó nagytermében vívóakadémiát rendez. Az érdekes estén több magyar vívómesteren és amatőrön kívül *Pini* Jenő olasz mester és *Boy* János amerikai mester is részt vesz.

*** Kösgyűlés.** A budapesti lövészesegylet kebeléből alakult vadászárság 19-én tartotta rendes évi közgyűlést Lung György elnökele alatt. A választások eredménye a következő: Elnök: Lung György,

alelnök: gróf *Hugonnay* Kálmán, vadászmeister: ifj. *Bén* József, jegyző: *Rupp* László, ügyész: *Bachruch* Gyula, pénztáros: *Mosch* Béla, számvizsgálók lettek: *Hollub* József, *Walla* József és *Grafi* György.

Nyiltér.

JANINA

szivarkahüvelynek számos megtévesztésig hasonló utánzata van forgalomban.

Szíveskedjék csakis JANINÁT elfogadni.

Fővárosi takarékpénztár mint szövetkezet

Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. szám.

Kölcsönt nyujt 3-4 havi 10/0-os (ülcetörlesztés), továbbá heti üzletrekesz befizetés alapján. Kereskedők és iparosoknak társulati, szociális hitelképes egyéneknek szemesítéssel.

UJ ÉVTÁRSULATOT március 1-én kezd. Takarékbetét 5/0, mellett. Bővebb leírásigazást nyujt délután 3-5/1 és délután 3-5.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A Magyar Jogászegylet e hó 22-ikén szombaton délután 6 órák az ügyvédi kamara helyiségében (V., Szemere-utca 10. szám a.) teljes ülést tart, melyen a polgári perrendtartásról szóló vitát folytatják. Szólásra dr. *Fodor* Armin van feljegyezve.

§§ Makai Emil irodalmi hagyatéka. *Makai* Emil, a fiatalon elhalt nagy poeta irodalmi hagyatékára dr. *Löwengrád* János közbenjöttőre megállapította a bíróság a hátramaradt testvérek örökösödési jogát. A mély érzésű poetalelek egész életén át összegyűjtött műveit a budapesti VII. kerületi kir. járásbíróóság 1901. Ób. 10-2. számú aktacsomója őrizi azok számára, akiket a szellemi munkák tulajdonjoga megillet. *Makai* Emil égbeszárnyaló liráját egy bírósági végzés és egy fizetési meghagyás, mely 10 korona örökösödési illetéket rótt ki — hantolja el. A bíróságnak nincsenek más érzelmi eszközei. A szerzői jog tulajdonát az alábbi művekre rubázta át a hagyatéki bíróság:

1. *A Singer* és *Wolfner* cég által 1895-ben kiadott *Margit*, 1892-ben ugyanaz által kiadott *Zsidó költők*, ugyanaz által 1901-ben kiadott *Poéta-sors*, ugyanaz által 1897-ben kiadott *Kaland*, *Robinsonok* s ugyanaz által 1893-ban *Énekek éneke* cím alatt kiadott művek.
2. *Az Athenaeum* által 1890-ben *Vallásos énekek* címe alatt kiadott munka.
3. *Vass* József által 1897-ben kiadott *Robinsonok*, 1899-ben kiadott *Ujjab költemények*, 1900-ban *Tudós professor Hatvani* cím alatt kiadott, továbbá ugyanaz által *Szöke Katalin*, *Arany asszony* s *Talimán* cím alatt kiadott, végül az *Egyenlőség* által kiadott *Absolon* című művek szerzői jogára.
4. *A Vigaszínház* által előadott *Kaland*, *Királyné apródja* s *Tudós professor Hatvani* című színművek; a *Magyar Színház* által előadott *Robinsonok* s *El Párisba* című színművek s a Népszínházban előadott *Talmi herceg* s *Robinsonok* című színművekre,
5. *Oh azok a klubok*, *Vis-a-vis*, *Ist kisasszony* és *Szerenáid* című monológok szerzői jogára,
6. 1901-től a *Hét-ben* megjelent költemények, valamint régebben a *Pesti Napló*, *Fővárosi Lapok*, *Makói Hírlap*, *Magyar Szalon* s a *Nagy-Szent-Miklós* című lapokban, *Fischer* Emil, vagy *Makai* Emil és *Coc* írói név alatt megjelent költemények s egyéb kisebb munkái, valamint a *Bölcső* II. felvonása szerzői jogára.

§§ Az alkonzul ur. Megirtuk annak idején, hogy *Weisz* Soma szerb alkonzul, miután Budapesten diplomáciai küldetését egy csomó hamis váltó s ezeknek megfelelő adósság hátrahagyásával hirtelen eltűnt, magyarán: megszökött. Egyre őre nem esett más baja, minthogy a törvényszék elrendelte világszerte való körözletését. A ex-alkonzul úgy nekilódult, hogy *Bombay*-ig meg sem állott, de aztán ismét közeldeni kívánt a nyugati kulturához. Visszajött Görögországba, hol a bűnös urak a nemzetközi szerződések alapján aránylag elég jól érzik magukat. *Weisz* Soma bizik abban, hogy rehabilitálják. Tett is ez irányban lépéseket. A minap megjelent ügyvédjével az athéni osztrák-magyar konzulnál s elmondta, hogy ok nélkül üldözik. O nem csalt meg senkit, nem hamisított váltót, hanem mint kifogástalan gentleman vált meg a régi hazától. Mindössze néhány ezer forint adósságot hagyott hátra, de majdnem ötszörte annyit a követelése, mely tehát amaz bőven födözi. Az osztrák-magyar konzul *Weisz* Soma védekezését elküldte a budapesti királyi ügyészségnek, mely azt egyszerűen ad acta tette. A *Weisz* Soma ellen emelt vádaknak ugyanis sokkal komolyabb az alapjuk, hogysem azokat az ilyen bitos céltávolásból küldött diplomáciai jegyzékekkel megintatni lehetne.

§§ A Tomka-féle betörés. Megirtuk a minap, hogy a bécsi törvényszék dr. *Tomka* testvérét, *Marót*

Fándort kiszolgáltatta a budapesti királyi törvényszékek. Marótot ugyanis azzal vádolják, hogy része volt dr. Tomkánál a betörés révén elküvetelt csalásában. Az ügyesség ma Marót ellen mint tettestárs ellen kérte a vizsgálat elrendelését.

Legujabb.

A Zanardelli-kormány bukása.

Róma, február 21.

A kamara elnökének választásánál 292 szavazat közül Villa 142, Costa szocialista képviselő 17 szavazatot kapott. 120 szavazólap üres volt, 13 részint érvénytelen volt, részint megosztott. Minthogy az általános többséghez 170 szavazat kell, Villa és Costa között szűkebb választás vált szükségessé.

A szűkebb választásnál 135 szavazólapot adtak be Villa mellett és 25-öt Costa mellett, 142 üres, 5 érvénytelen. Ez eredmény kihirdetéséig hosszantartó mozgást idézett elő. Zanardelli miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány a szavazási eredménnyel szemben fenntartja magának elhatározásait. (Mozgás.) Rövid vita után az újabb elnökválasztást holnapra halasztották és az ülést nagy nyugtalanság közt beeresztették.

Róma, február 21.

A lapok szerint a kamara ülése után minisztertanácsot tartottak, amelyen állítólag egyhangulag elhatározták, hogy az egész kormány beadja lemondását.

TÁVIRÁTOK.

Bécs, február 21. Dr. Sirmagiev bolgár diplomáciai ügyvivő ma átnyújtotta visszahívó-levelét gróf Goluchowski közös külügyminiszernak.

Angsborg, február 21. Kneiszl rablógyilkost ma reggel kivégezték.

Hamburg, február 21. Bredneyben a Krupp-féle gyártelepen leomló sziklák négy munkást megölték. Több munkás megszebesült.

Triest, február 21. A lapokkal szemben a preventív cenzúrát megszüntették, ellenben kötelezték a lapkiadókat, hogy a lapokat a megjelenés előtt három órával mutassák be a rendőrlőnékségnek.

Páris, február 21. A kamara ma délelőtt tartott ülésén megkezdte a haditengerészeti költségvetés tárgyalását. Több szómonk, köztük Rieuvier tengernagy a haditengerészetet kritizálta, azután berekesztették az általános vitát. A részletes vitában több fejezetet elfogadtak.

A darmstadti válpöör.

Frankfurt, február 21. Darmstadtból táviratozzák a Frankfurter Zeitungnak: A második kamara párt-töredékeinek elnökei és az irodai előjáróság gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy felkérlik a nagyherceget, hogy közölje a kamarával választásának okait, Rothe miniszter készségesen bejelentette, hogy a kamara titkos ülésén meg fogja adni a felvilágosításokat.

A leszavazott Waldeck-Rousseau.

Páris, február 21. A kamara elfogadta a tengerészeti költségvetés összes fejezeit és egy indítványt, mely szerint a felülvizsgáló-bizottságnak lehetővé teendő, hogy a tuberkulózisra hajlandóságot mutató ujoncokat a szolgálattól felmentse. Ezután a hadügyi költségvetés tárgyalását kellett volna megkezdni. Le Herisse azt kívánja, hogy első sorban a két éves szolgálati idő behozatalára és a katonai szolgálati kötelezettség alól való felmentések eltörlésére vonatkozó különböző indítványokat tárgyalják.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök megfontolásra ajánlja, hogy nem igen lehet ezt a kísérletet megtenni, mert az számos változást vonna maga után a véderő-törvényhozásban.

Gauzy azt mondja, hogy nem egy törvény megszavazásáról van szó, hanem csak arról, hogy a kormány egy megfelelő napirend elfogadásával megismerje a kamara nézetét a kérdésben.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök azt válaszolja, hogy a kormány már ismertette nézetét a két éves szolgálati időről, melyet bizonyos változtatásoknak kell megelőznie a véderő-törvényben. A miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy az indítványok tárgyalását halasszák el.

Minután Krants és Berteaux, a hadügyi költségvetés előadója felszólaltak, az elnapolást 359 szóval 161 szavazat ellenében elvetették.

Gauzy a két éves szolgálati idő mellett beszélt és minden katonai felmentés eltörlése mellett és kijelenti, hogy több tiszt kedvezően ítéli meg ezt a reformot. Le Herisse támogatja az indítványt és kijelenti, hogy a hiány lezárására 14.000 további szolgálati altiszre lesz szükség. Ezután a tárgyalást hétfőre halasztották.

Gallifet a szolgálati időről.

Páris, február 21. A *Matin* mai számában Gallifet volt hadügyi miniszter nyilatkozik a *hadisereg szolgálati idejének leszállítása ellen* s kijelenti, hogy ha a szolgálati időt leszállítják, ez a rendes hadsereg végét és a nemzettség kezdetét jelentené. A nemzettség komoly ellenségrel szemben meg nem állhat.

Páris, február 21. Gallifet tábornok a „Journal des Debats”-ban vonatkozással a „Matin” mai számában közzétett levelére, kijelenti, hogy ha Montebello indítványához képest minden ember helyett, akit két évi szolgálat után elbocsátanak, egy továbbszolgáló katonát állítanak, nem tartja többé aggályosnak a két éves szolgálati idő behozatalát.

A berlini polgármesterválasztás.

Berlin, február 21. A porosz képviselőház mai ülése nagyon látogatott volt. A belügyminisztérium költségvetésének tárgyalása során Träger nagy nyugtalanság között szóval tette Kaufmann berlini második polgármesterré való választásának ügyét. Szólo szerint a választás meg nem erősítésének oka csak az, hogy Kaufmann husz évvel ezelőtt mint szabadságot tiszta a kétévi szolgálati idő miatt opponált a kormányának.

Hammerstein belügyminiszter azt mondja, hogy a községi önkormányzat mindenestre olyan dolog, amelyhez nyulni nem szabad, de a közönségnek is el kell ismernie mások jogait. A városi képviselőtestület bizottsága más javaslatot hozott javaslatba, de a városi képviselők általános meglepetésre Kaufmannat választották. Ehhez joguk volt és senki sem kérdezi választásuk okát. De ugyanezt a jogot követeli magának a miniszter is. Kaufmann ellen nyomos aggályok forogtak fenn és a miniszter erről jelentést tett a királynak. Itt azonban minden felvilágosítást meg kell tagadnia. Valamint eddig, úgy ezental sem cselekszik a pártok tetszése szerint, hanem úgy, amint lelkismerete parancsolja. A kormányának joga lett volna a polgármester helyébe biztost kinevezni és előzetesen meg volt Berlin iránt, hogy ez nem történt meg. Az ügyet éppen a baloldali szabadelvű sajtó mérgezte el. Minden pártalan embernek azt a benyomást kell nyernie, hogy egy tisztán községi ügybe politikai szempontokat akarnak belekeverni. Egy nagy politikai párt akarta magához ragadni a hatalmat, nem a király. Annál inkább kötelező volt a miniszternek ezzel szembeállítani.

Báró Zedlitz (szabad-konzervatív) ebben az ügyben szintén a községi szabad gondolkodásnak erőpróbáját látja, amelynek kimenetele nem lehetett kétséges.

Fuád basa száműzetése.

Konstantinápoly, február 21. Konstantinápolyi jelentések szerint Fuád basa főhadsegéd stambuli házáat egy idő óta szigorúan megfigyelték a Fehim basa vezetése alatt álló kémiroda emberei. Okul azt hozzák fel, hogy Fuád basa Európába akar szökni. Minthogy Fuád basa szolgálai nem akarták beereszteni Fehim basa embereit, dulakodásra került közülük a dolog, amelyben Fehim basa emberei közül kétőt megölték, Fuád basa emberei közül pedig egy megszebesült. Végre Fehim emberei győztek. Fuád basát száműzték és az Izseddün yachton Szíriába vitték. A portának ez az intézkedése katonai körökben, amelyekben Fuád basát nagyon szeretik, ugyszintén a mozlím lakosság körében nagyon rossz benyomást tett. A diplomáciai körök egy részében is elítélik ezt az eljárást és az orosz nagykövetség állítólag közbenjárt Fuád basa érdekében, mire a szultán állítog kezes-séget vállalt Fuád basa személyes biztonságáért.

A royalisták manifesztuma.

Páris, február 21. A royalista választási bizottság a küszöbön álló választások alkalmából felhívást bocsátott ki, melyben kijelenti, hogy a royalisták az orléansi herceg utasításainak megfelelőleg a választási küzdelemben kerüljenek el minden szétforgácsolást és támogassák a legerőteljesebben a Waldeck-Rousseau minisztérium ellen irányuló koalíciót.

Szigetvásár.

New-York, február 21. A szenátus egyhangulag elfogadta a nyugatindiai dán szigetek megvételéről szóló törvényjavaslatot.

Hága, február 21. Az Egyesült-Államok itteni követe kérdést intézett a hollandai kormányhoz, vajjon hajlandók-e eladni a keletindiai szigeteket az Egyesült-Államoknak?

A délamerikai forradalom.

Carraças, február 21. A kormány jelentése szerint a lázadók Riera tábornok parancsnoksága alatt 3000 mellett megverték.

Megint kémkedés.

Páris, február 21. Több lapnak egy állítólagos kémkedési ügyre vonatkozó hírére félhivatalosan jelentik, hogy a hadügyi minisztérium egyik titkos ügynöke eddig ismeretlen célből megszerzett a hadügyi minisztériumból különböző irományokat és azokat lakásán őrizte. A rendőrség ezeket az iratokat, melyek közt egy kis állam hadi kikötőjének tervei is vannak, lefoglalta, de a titkos ügynök bírói üldözését nem rendelték el.

Közgazdasági távirat.

Stockholm, február 21. A *Stockholm Tidningen* szerint az amerikai acéltruszt megvásárolta a gellivari fémm-részvénytársaságnak majdnem összes részvényeit 6 millió korona névértékben. Az észak-svéd ércbányák üzemét a truszt az ősszel veszi át.

New-York, február 21. (Terménybörze.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2 (8 1/2), febr.-ra 8,61 (8,50). Májusra 8,48 (8,50). New-Orleansban helyben 8 1/2 (8 1/2). — **Petroleum:** Stand white New Yorkban 7,20 (7,20). Stand white Philadelphában 7,15 (7,15). Refined in Cases 8,80 (8,80). Credit Balances at Oil City 1,15 (1,15). — **Zsír:** Western steam 9,65 (9,60). Rohe és Brothers 9,75 (9,70). — **Tengeri irányzata gyenge.** — Májusra 66 1/2 (66 1/2), Júliusra 66 1/2 (66 1/2). — **Szept-re 64 1/2 (65 1/2).** — **Buza irányzata gyenge.** Páros ószi helyben 88... (88 1/2). Márciusra 88 1/2 (84 1/2), Májusra 88 1/2 (83 1/2), Júliusra 83 1/2 (83 1/2), Szept-re 82 1/2 (82 1/2). — **Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2).** — **Kávé:** Iair Rio 7. sz. 5 1/2 (5 1/2), Febr.-ra 5,10 (5,15). Májusra 5,35 (5,40). — **Liszt:** Spring Wheat clears 2,90 (2,90). — **Cukor:** 3 1/2 (3 1/2). — **On:** 25,15 (24,87). — **Rés:** 12 1/2—12 1/2 (12 1/2—12 1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, febr. 21. (Terménybörze.) (Zárlat.) **Buza** irányzata gyenge. Májusra 77 1/2 (78 1/2), Júliusra 78... (78 1/2). — **Tengeri irányzata gyenge.** — Májusra 60 1/2 (61 1/2). — **Zsír:** Februárra 9,20 (9,20). — Májusra 9,40 (9,40). — **Szaonna short clear 8,75 (8,80).** — **Sertésbőr:** Februárra 15,47 (15,42). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Főelöltesztő. 1. Bármikor folyamodhatik. 2. Születési, tanulmányi és erkölcsi bizonyítványok. 3. Eppen olyanok, mint a többi vasuti társaságoknál. 4. A: a képzettségi iokától függ. 5. Ha előbb vezri, mindenesetre ajánlatosabb, mert akkor hamarabb alkalmazhat tiszti állásban. 6. Azt nem mondhatjuk meg előre, mikor nevezik ki. 7. 1200 korona és megfelelő jakbér. 8. A postatiszti taniolyam igazgatóságánál (VIII. Luther-utca 3.) megudhatja; onnan szívesen küldenek értesítőt. 9. Olyan című lapot nem ismerünk. Ellenben van Tanulók Lapja címmel, amelyet IV., Egyetem-utca 4. sz. a. rendelhet meg. 10. A vezetéknév megmagyarosításért a belügyminiszterhez kell folyamodni, melléklendő a születési és illetőségi bizonyítványok. 11. A keresztnévet sem megváltoztatni, sem megmagyarosítani nem lehet.

B. D. Székely-Udvarhely. Miután az 1888: törvények 1. §-a szerint köztörvényhatósági tisztségre gondnokság alatt levő egyén ki nem nevezhető, a főispánnak igazva volt, mikor a kérdéses egyéneknek irnokká való kinevezését, a törvényre való határozással megtagadta. Mert az irnok is köztisztviselő s ugyanazt az esküt teszi le, mint a többi törvényhatósági tisztviselő.

K. I. Nagy-Kanizsa. Kérdésével méltóztatásuk egy szakemberhez fordulni. Például Margitay Thámér festőhöz, aki ezidőszerting Ungvárott tartózkodik.

M. I. Doba. A hírlapok jegyzékét 60 fillérért bármely m. kir. posta- és távirahivatalnál megkaphatja.

Udvaronok. Közönnjük, de nem vehetjük hasznát. Ez tisztán magánügy.

R. N. I. Igen, megbüntetik, ha csak elmaradását meggyőző okokkal nem igazolja. 2. Ez az igazolás az uőállításon mutatódnak be írásban. Ha beteg volt, lehetőleg katonai orvosi bizonyítványt nyújtandó be. 3. Lehet magát a hadkiegészítő-parancsnokság előtt írásban is igazolni, de akkor a bizonyítványt is osatolni kell. 4. Nem kell oda semmitfele beszéd, egyszerűen katonás rövidséggel bemutatkozni.

Gallifet előtesztő. 1. Ha nincs alkalmában vagy időközben állását vesztü, három évi szolgálatra van kötelezve. 2. Igen, kérni kell a védőörvényben biztosított kedvezményt. 3. Az illetékes hadkiegészítési parancsnoksághoz kell folyamodni, igazolvva, hogy mint segédlelkész alkalmazása van.

B. S. N.-Bereza. Faludy Zsigmond, VII. Erzsébet-körút 28. Vidéki Félix. V. Váci-körút 6. **Székeljhídi kassza tagja.** Leonovallónak volt olyan című operája, de az Milánóban, a bemutatás előadásán megbukt.

J. L. Pozsony. Azt a könyvet Rudolf Mosse hirdetési vállalata adja ki Bécsben. Közlelebi címzés nem szükséges.

S. A. Kecskemét. 1. Ötvenszeres büntetést kell fizetnie. 2. Ha a számlán van bélyeg, de nincs keresztilírva, nem büntetik meg érte. 3. Igen, bélyegköteles. 4. Csak egy része a főjelentő.

KÜLÖNFÉLEK.

Kendőt loptam...

Kendőt loptam a babától,
Valamikor régen,
Mikor még rám a csillag is
Mosolygott az égen,
Mikor még a földre hajló
Akácának lombja,
Meggallotta, hogyan sűgtam:
Gyere a karomban!

Hej! azóta be' lehervadt
Akáca virága,
Sirva néz az ési csillag
Az őrös pusztára,
Patyolat kis keszkenődre
Sűrűn hull a könnyem,
Hogy is tudtál elfeledni
Ilyen nagyon könnyen!

Dienes Tibor.

† **Le delizie di Monte-Carlo.** Monte-Carloból írják lapunknak: A monacoi fejedelemség ellenségei minden alkalmat és módot felhasználnak arra, hogy az egyébként oly csendes Albert fejedelemnek és kedvelt híveinek kellemetlenekké legyenek. És természetesen a monte-carloi játékbankot tessik meg kellemetlenkedésük központjává, amelyről tudva vagyton, hogy az összes monegasqueokat, ahogy a fejedelem híveit vezetik, bőségesen táplálja és akiknek a legjobb életük van a civilizált Európában. Adót nem fizetnek, katonai kötelezettségük nincsen, a Földközi-tenger hullámaiban fürödhetnek, télen is nyaruk van az örök nap, az örökpálmák, citrom-, narancs- és fügefák e csodálatos birodalmában, ahol még a lovat is Szent János-könyérrel etetik, s a kutyákat automobilon sétáltatják. És mind ezért csak egy revanche-sal tartoznak a fejedelemségnek: a legzadagabb monegasqueak sem szabad a játéktérbe menni, nehogy ott esetleg elveszítsék a pénzét és aztán sirjon a fejedelemnek, hogy adja neki vissza. De hát a jószágos bank, mely pedig a legtisztességesebb és legkorrektebb partner széles e világban, nap-nap után részestül keserű támadásokban, melyek között nem utolsók azok az anzikskártyák, melyek nyilvános becstelensétek és a bankot ócsárló képek legrafináltabb alakzatait mutatják be. Persze ezeknek a lájképes levelezőlapoknak maga Monte-Carlo volt a legnagyobb fogyasztási piaca; mindenki, aki egy-két louis-t vesztett, kiült a Café de Paris pompás terraszára és onnan küldözgette a szélrózsa minden irányába e kártyákon üdvözléseit. A monacoi hatóság végre is megokolta a dolgot és betiltotta az e fajta képes-levelezőlapok árusítását és postai továbbítását. De ezzel csak félsikert ért el, mert a Monacótól és Monte-Carloból

től jobbról is balról is alig néhány peronyire levő Franciaországban vígan gyártják és árulják tovább a kedves anzikszokat és még mindig rengeteg közönségük van. A legújabb kollekció most hagyta el a sajtót. Hat elegáns papirusz carte postale áll, melyek hosszában egymáshoz vannak fűzve. Az első kártya hátán egy irakkos ur bever, mellette revolver. A tán az I. Secolo nobilis fotográfia és egy kivágás ugyanez újságból. És az apró betűk elárulják, hogy az irakkos ur Margarell báró, a legkitűnőbb olasz gavalier, minden pénzt elvesztette a játéktérben és most agyonlétte magát. A cím „Le delizie di Monte Carlo“ A II. kártyán, amelynek „die Lustigkeiten von Monte Carlo“ a címe, a Kölnische Zeitung van és egy akasztott ember: „der Baron Wilhelm Funken“, aki, miután stb. És így tovább. A harmadik kártya szövete spanyol, a vonat keresztülvágat valakinek a testén; a negyedik angol és a börtönbe került játékosok mutatja; az ötödik francia és tele van a vízió kihozott üngyikoszokkal, a hatodik, ez talán a legkeserveesebb, egy szerencsétlen asszonyt mutat, karján két apró gyermekkel; az előkelő lény itt milliókat vesztett és ő most kolódní kénytelen. Ugyane kártyán egy persely e felirással: „Pour les enfants en danger moral“... Egy irak az ára a hat levelezőlapnak, de ki sokálná a „Monte-carloi gyönyörűségek“ című emlékrét ezt a csekélységet.

† **Tolsztojaal.** A nagy orosz ember egészsége felől sok tekintetben ellentétes hírek érkeznek. Arról is van szó, hogy az egyik orvosa bizik a felgyógyulásában, a másik ellenben azt tartja, hogy nagyon rövid ideig él, a napjai még vannak számlálva. Mindenképpen pedig nagy a részvét a szenvedő iránt, akit a világ minden táján ismernek s kettőzött érdeklődés jut ki minden betűnek, amely róla szól. Jansen Alfréd, a svéd író nemrégiben meglátogatta Tolsztojt, aki akkor még nem tekiüt betegesen s erről a látogatásról a következőkben számol be:

„Miután a kávét megittuk fölkeltem s föl s alá kezdtem járni.
— Csak maradjon — mondotta barátságosan, mikor megmozdultam — már én csak így szoktam vándorolni.

Es aztán beszélni kezdett. Milyen fiatal Tolsztojt! Csak akkor vettem észre, hogy az öszülésnek semmi nyoma sűrű, lekte hajában. Rugalmas járéra, széles váll. Rendkívüli erőre vall. Csodálatos fényű szürkesékek szeme hol az igazság töprengő kutatóára, hol a tettvágyó reformátorra, majd meg egy naivan kérdezősködő gyermekre vallott. Magas homloka, durvametszősű orra, arcának megadta a különleges muszka jellegét.

Eszre lebetelt venni, hogy legszívesebben szociális kérdésekről beszél. Természetesen igazságatlanságnak tartotta, hogy nem mindenki részestül formán a földben, mert a muszka parasztnak kis földjei alig elegendők arra, hogy egy soktagu család megélhesen belőlük. Erre a tőre is tartott éh-

inségtől, mert a föld rossz s a hosszú szárazság veszedelmes volt. A politikáról keveset beszélünk, de nem titkoltá, hogy az angol alkotmány nagyon kedvére való. Az anarchista-mozgalmakat is nagy érdeklődéssel kíséri s kérdezte, vajjon nines-e anarchista-irodalom náunk. Amit erre ideletem, azt nem akarom itt elmondani. Nagyon érdekelt a skandináv országok iránt. Egy orosz folyóiratról ismeri Kieland „Fortuna“-ját, amely szintén érdekelte. De Ibsent nem érti.

Beszélgöttünk az orosz irodalomról s hogy próbára tegyem esztétikai nihilizmusát, megkérdeztem, miképpen vélekedik Korolenkoról. „A vak muzsikus“ és más több finom hangulatú és pszichológiai tanulmány szerzőjéről. Tolsztojt akkor keresztibe lönt karokkal hirtelen megállt:

— Hazudik! Sentimentális és affektált! — mondotta, aztán tovább járt föl s alá.

Más dolgokról beszélgettünk. Megtudtam, hogy sohasem volt internálva. A hatóságok ugyan mindent elkövetnek, hogy minél kellemetlenebbé tegyék az életét, amennyiben megakadályozzák műveinek a kiadását és a sajtóban agyonhalgatók. De a vele való polemizálásnak szabad teret engednek, a nélkül, hogy akár ő, akár hívei védekezhetnének. Ami ő ellene irányul, az napvilágra kerül ami ellenben mellette szól, az elhojták. Ezt a legesekélyebb keserűség nélkül mondotta el. A nézése nyugodt volt és könnyű mosolya eláult a nagy ember részvétét egy gyáva kormány tehetetlenségére iránt és azt az öntudatot, hogy az emberszeretet keze tovább él a cserénél. És milyen megnyerő és nyájias volt egész viselkedése! Hogy kiegészítette a nehéz orosz mondataimat és mennyire igyekezett hogy az én kissé idegen gondolatmenetemet megértse. Csak néhány óra mulva gondoltam arra, hogy elégre az orosz vendégszeretnek is van batára s hogy Tolsztojt ideje sokkal drágább, hogysem minden kivánsi embernek áldozza. Az a tőjtő kísért és megégyezser kezet fogott velem...

† **Regény és valóság.** Tudvalevő dolog, hogy a legtöbb modern szerző a könyveiben rajzolt zellemekeket a valóságból veszi. Ezekkel a hajlamokkal összefügg egy pikáns történet, amely *Kopenhága* irodalmi köréit tartja mostanában izgalomban: X. ur, aki fiatal és író, jegyese volt Z. kisasszonynak, aki szintén fiatal és írónő; mindkettőnek jó neve van már a dán irodalmi világban és sokatígő tehetségeknek nevezik őket. S a fiatalabb szerelmük epizódjait, mint a *Kjöbenhavn* írja, novelláikban megénekelték. A férfi egyik novellája mindig kiegészítette a nő novelláját. Egyszerre azonban vége lett a jegyesi viszonyoknak. S ez a tény a két ifju léleknek anyagot nyújtott egy regény megírására. Irodalmi körökben sokat vártak ettől a felbomlott eljegyzéstől és nem is csalódtak. Négy héttel a válás után mindegyik készen volt a maga regényével. A férfiénak a címe volt: *Szeretem*, a nőé: *Megtörve*. Véletlenül mindkettőt ugyanaz a kiadó adta ki s a sok barát nagy kíváncsian és türelmetlenül várta a regények megjelenését. De ekkor váratlan esetről történt. A kiadó mindkét regényt visszaadta azzal, hogy lehetetlen azokat megvennie, habár nagyon jók. De egyiket — bármelyiket is — kiadja. A kiadónak

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(176)

— Nem hívom, csak a szépségét csodálom. Te csak nem tudsz megszabadulni tőle! Ő a te urad.

— A kutyám!
— Csak ketten vagytok a hegyszakadéokban?
— Csak ketten, a hercegkisasszony a harmadik.

— Jól van. Te nem jössz velünk!
— De megyek, ha mondom!
— En pedig azt mondom, hogy maradsz.
A legény hangja sajátságosan csengett, úgy hogy az óriás leány bizalmát veszítve fordult hozzá:
— Mit akarsz?

— Ezt akarom! szolt Rzendzian és pisztolyával a leány mellébe létt, oly közelről, hogy egy pillanattal a füst teljesen elfőlte.

Horpyna szótvetett karokkal lépett hátra, a szeméi kidagadtak, nagyot ordított, aztán megtántorodott és egész hosszában végigvágódott a földön.

E pillanatban Sagloba a kardjával Csere-misz fejére vágott, úgy, hogy a koponyája kettéhasadt. A kis törpe hang nélkül bukkott össze, néhányszor még rángatózódott, a kezével pedig úgy hadonázott, mint a bogár a csápjával.

Sagloba vértől csepegtő kardját beletörölte a kabátja szárnyába, Rze dzian pedig leugrott a lováról, hatalmas követ kapott fel, Horpyna széles mellére dobta és a zsebében kezdett kotorászni.

A jósnő a lábaival rugdosta a földet, az arca görcsösen vonaglott, az ajkára véres tájték tolult és tompán hörgött.

A legény ezalatt elővett egy darab szentelt krétát, a köre keresztet rajzolt és így szolt:

— Most már fel nem kel többé!
Akkor azután ismét nyeregbe ugrott.

— Előre! — szolt Wolodyjovski.

A patak partján szinte repülve haladtak a szakadékok közepére. Néhány magányos tölgy mellett elhaladva, megpillantottak egy magas szel-malmot, melynek kereké a napsugarakban úgy ragyogott, mint valami vörös csillag. A malom előtt két hatalmas, porázra kötött komondor borzasztó ugatással rontott a jövevényekre, eszevesztetten rángatva a láncait. Wolodyjovski előre lovagolt, a ház előtt leugrott lováról s berugva az ajtót, nagy kardesérgés között rontott a házba.

Jobbra a bejárattól a nyitott ajtón át szobát pillantott meg, amelyből füst áradott ki, a közepén forgácsalomból formált nyughely állott. A baloldala nyíló ajtót zárta taláta.

— Itt kell lennie, gondolta Wolodyjovski és oda ugrott.

Kopogott az ajtón, kinyitotta, gyorsan állépett a küszöbön, de hirtelen dermedve állott meg.

A szobában, karjával az ágy támlájára támaszkodva, sápadtan állott Rzucoevic Helena. A haja a vállára omlott. Wolodyjovskira szegzett ijedt képe szemé mintha azt kérdezte volna: Ki vagy? Mit akarsz itt? mert a kis lovatog a lány még sohasem látta.

A vitéz pedig a hercegnő szépsége és az aranyos brokáttal és seylemmel ékesített szoba láttára csodálkozva állott meg. Nem jutott egy ideig szóhoz, majd végre beszélni kezdett.

— Ne féljen kisasszony, mi a Skrzetuski barátai vagyunk.

A szégyen leány térdre hullott.

— Menetsek meg! kiáltott, összekulcsolva kezeit.

E pillanatban Sagloba rontott be remegve, vörösen, lélegzet után kapkodva.

— Mi vagyunk itt! — kiáltotta, — segítséget hozunk!
Mikor a hercegnő e szavakat hallotta és

meglátta Sagloba ismerős arcát, meghajolt, mint a letört virág, karjai lehanyatlottak, hosszú se-lyem pillái lecsukódtak és ájúlva terült el a földön.

NEGVEDIK KÖNYV.

I.

Alig pihenték ki magukat a lovak, a szökevények megindultak. Oly gyorsan haladtak előre, hogy mikor a hold felbukkant a látóhatáron, már a Waladnya tulsó partján, Studinka felé nyargaltak. Wolodyjovski lovagolt elől, figyelmesen tekintgetve, kémielve jobbra-balra, utána Sagloba következett Helenával. A menetet Rzendzian zárta be a vezetőlovakkal, amelyeket Horpyna istálló-jából hozott el. Saglobának be nem állott a szája, de sok beszélőnévalója is volt, mert a hercegnő a sziklabörtönében vajmi kevés hírt hallott a nagyvilágból. Elmondotta tehát, hogy miként keresték kezdettől fogva, hogy Skrzetuski egész Perejeslawig ment Bohunt keresve, mert nem tudta, hogy a kozák halálra sebesülten fekszik, amint hogy azt sem tudta, hogy Rzendzian közben kicssalta Bohunból a titkát s az örvendetes hírt meg is vitte Sbarasba.

— Irgalmas Isten! — szoltott Helena, szép sápadt arcát a hold felé fordítva, — hát Skrzetuski érettem a Dnyeperig ment annyi sok veszedelem közepette?

— Porejeslawig, úgy bizony, kincsem. És alighanem ide is eljön velünk, ha időnk lett volna érte külden; de hát késedelmezés nélkül indulni akartunk. Ő még nem tud a te megmentéséről és a lelki üdvösségéért imádkozik, de azért sohase sajnálkozzál rajta. Csak hadd szenvedjen még egy ideig, ha ilyen nagy boldogságban részesül később.

— En pedig azt hittem, hogy már el is felejtkezett rólam és csak a halált kértem az Istenőtől vizsgatásul.

(Folytatása következik.)

ezt a homályos nyilatkozatát az a tény erősíti meg, hogy a szerelmes pár annyira élethűen jellemezte egymást, hogy a két regény hajszálalig hasonló volt egymáshoz. S ezért nem tudott a kiadó választani. S most gyűlöli egymást az a két szerelmes s miután egyik sem akar visszalépni, Dánia esel: egy jól megírt, modern regénytől. A kis dán történet emlékeztet a Sand George és Musset viszonyára is.

† Újfajta bacillus. A bacillus-theoria nyomán ugyancsak mindennap meglepő felismerésekről értesülünk. Mostanában Colomb Ágost genfi orvos fölfedezése kelt nagy szenzációt. Hosszas és alapos kísérletezés után sikerült neki megállapítania, hogy a veszedelmes szemkötőhártya-gyulladás bacillus okozza s az más élőkre való átvitelével tovább terjeszti a kórt. Ez a fölfedezés bár nem egészen új, de bizonyítottan csak most, Colomb kilencvenhét kísérletének eredménye után tekinthető, amelyek mindenikénél megállapította a bacillus jelenlétét. Az előbb említett orvos kísérletileg beigazolta azt is, hogy a beoltások fertőző erejűek. Az új fajta bacillusok szívós életűek s a világosság behatásának is ellenállóak. A bacillusok nyáladáskán a törülközők és zsebkendőkre való ragadása könnyű terjesztője a bajnak.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az ecetgyárosok érdekében. Egyelőre még csak arról van szó, hogy Ausztriában történik valami az ecetgyárosok érdekében. A *Neue Freie Presse* ugyanis megírta a napokban, hogy az osztrák pénzügyminiszter a legközelebbi időre egy rendeletet helyezett kilátásba, mely szerint az ecetgyárosoktól az adómentes szesznek denaturálása alkalmával eddig hektoliterfokonként szedett 3 korona fizetésétől az összes osztrák ecetgyárosokat fölmenti. Ugyancsak komolyan foglalkozik azzal az eszmével is, hogy az *exkontingens* az ecetgyárosok részére — már a legközelebbi *campagne*-ben — ismét életbe fogja léptetni. Midőn az osztrák ecetgyárosok érdekében ilyen nagyjelentőségű reform van készülben, emlékeztetni akarunk arra a körülményre, hogy a magyarországi ecetgyárosok országos egyesületének kongresszusán ismételtén szóba került az ecetipar tarthatatlan helyzete, a megnehezített existencia, a szeszgyárosok kartellje s a megszüntetett szeszkontingens folytán sokan elmerülték még a vegyipar útján előállított faecet mindinkább növekedő konkurenciáját is. Ismert dolgok ezek, de jó most emlékeztetni arra, hogy az ecetgyárosok országos egylete akkor küldöttéig is tisztelgett a pénzügyminiszternél, aki ki is jelentette, hogy neki az *exkontingens* megszüntetésével korántsem volt oéjja a virágzó ecetipart elnyomni és ha előzőleg tudta volna, hogy a szeszgyárosok kartellbe lépnek egymással, úgy az *exkontingens* néve az Ausztriával kötött ideiglenes megállapodást másképp csinálta volna. Megmondta akkor a miniszter, hogy egyáltalán nem óhajtja az ecetipart egy másik iparág szeszélyének vagy önkényének kiszolgáltatni, de nem is járul hozzá, hogy egyik iparág elhatalmasodását a másik iparág rovására mozdítsa elő. Akkor tehát a miniszter biztosította az ecetgyárosokat jóhiszemű eljárásáról, sőt felszólította őket, hogy találjanak ki valami elodagható expedienst, amely szerint se az Ausztriával kötött ideiglenes megállapodás, se a hazai társiparágak működésükben rövidsége ne szenvedjenek s akkor ő szívesen hozzájárul az ecetgyárosok helyzetének javításához. Nos, tehát az osztrák miniszter talált ilyen expedienst. Mindenesre jó volna tehát, ha a magyar pénzügyminiszter lehetőleg megelőzné Ausztriát a jelzett rendelet kiadásában, mert ha készenlétlenül talál bennünket az a rendelet, akkor hazai ecetiparunk ki lesz szolgáltatva Ausztria konkurrens iparágának, mely olcsóbban lesz képes ecetet előállítani, tehát idejében hozzáláthat, hogy nagymennyiségű ecetet dobván a magyar piacra, hazai iparunknak jelentékeny károkat okozzon.

Több ecetgyáros nevében
Hirsch Ferenc,
kaposvári ecetgyáros.

Az ázsói. A vámillétekeknek e ústben történő fizetésénél a pénzügyminiszter márciusra 1902. százaléban állapította meg a hivatalos ázsót.

Az új hajózási rendtartás. Nagyfontosságú tárgyalásokat fejeztek be tegnap a kereskedelemügyi miniszteriumban. Azok a hajózási rendszabályok ugyanis, melyeket még 1869-ben adott ki az akkori közunka- és közlekedésügyi miniszterium, nagyrészen már elavultak és esetről-esetre rendeletileg kiadott pótlintézkedésekkel egészítették ki. A szükséges pótlintézkedések azonban időközben annyira felszaporodtak a hajózási fejlődése folytán, hogy szükségessé vált

az egységes és rendszeres szabályrendelet kidolgozása, mely egy a hajózási jog gyakorlására, valamint a hajózási rendessége és biztosságára vonatkozó összes intézkedéseket magában foglalja. A régi szabályok egyes pontjait újabb szakaszokkal és az incidentaliter kiadott rendeletekben foglalt határozatokkal kiegészítve előadói tervezetbe foglaltattak össze, melynek tárgyalására *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter az érdekelteket képviselőket képviselőiből álló értekezletet hívott egybe. Az értekezletben *Csörgő Gyula* volt államtitkár, utóbb *Gonda Béla* miniszteri osztálytanácsos előnölkete alatt résztvettek a belügyminiszterium részéről *Jalovicsky Sándor* osztálytanácsos, az igazságügyminiszterium részéről *Tóry Gusztáv* min. tanácsos, a földmívelésügyi miniszterium részéről: *Tervey Imre* min. oszt. tanácsos, *Tóth Elemér* min. titkár, *Steinlecker Gábor* min. tanácsos, a kereskedelmi miniszterium részéről: *Hosznótszky Alajos* min. oszt. tanácsos, *Kerscy Kálmán* kir. tanácsos vasuti és hajózási főfelügyelő előadó és *Rácskay Gyula* vasuti és hajózási biztos, jegyző. A székes-ővárosi m. kir. államrendőrség részéről: *Máltás Hugó* rendőrtanácsos, a Magyar Hajózási Egyesület részéről: *Kovács S.* Aladar ügyvezető-igazgató, *Szohner Károly* alelnök és dr. *Török Emil* titkár. A budapesti kereskedelmi és iparkamara részéről: *Fritz Péter* titkár, a Magyar Folyam- és Tengerhajós Részvénytársaság részéről: *Rapach Richard* igazgató és *Fellet Bertalan* főfelügyelő, az Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási Társaság részéről *Thaly Emil* miniszteri tanácsos igazgató, *Radday Dezső* főfelügyelő, dr. *Szilágyi Aurél* főfelügyelő és *Benel Emil* hajóskapitány.

Az értekezlet beható vita után megállapította a 160. §-ból álló rendeletet, amelyben egy a Dunán figyelembe veendő nemzetközi érdekek, valamint a hazai hajózási igényei is minden tekintetben megfelelő intézkedéseket találunk. Az új hajózási rendtartás, amely nálunk megfelelő behajózási törvény híján annak helyét van hivatva pótolni, az összes érdekelt körök a legnagyobb örömmel fogadták és annak mielőbbi életbeléptetését kívánják. Tekintettel azonban arra, hogy a hajózás már megkezdődött és az új rendtartás administió kezelése és tanulmányozása hosszabb időt vesz igénybe, annak kiadása, illetve használatba vétele minden valószínűség szerint csak a jövő hajózási idény megnyitásával várható.

Ugoosamegyeli Gazdasági Egyesület. Nagy-Szöllősről távirtozzák: *Becsky Emil* alispán kezdeményezésére megalakították az Ugoosamegyei Gazdasági Egyesületet, mely hivatva lesz a gazdákat támogatni és a kívándókat csökkenteni. Elnök lett *Becsky* alispán, titkár *Szentpály Miklós* megyei főjegyző. Mint egy távirat jelenti, ma is 50 család vándorolt ki Turterebesről Amerikába s még olyavást tart az égész vidéken a nép elégtelenségének szomorú tünete. Az új gazdasági egyesület megalakulását tehát csak üdvözölni lehet nemcsak célu. hazafias törekvésekben.

Hirdetmények kifüggesztése a déli vasut állomásain. A déli vasut üzemeltetése elhatározta, hogy eltérőleg az eddigi eljárástól a folyó év január 1-től kezdve az üzleti és más egyéb magánhirdetmények alárendelt állomásain való kifüggesztését a saját kezelésébe veszi és e kifüggesztéseket a saját közgeivel fogva eszközölközteti. Minden ilyen hirdetésnek az állomások előcsarnokaiban, folyosóin és peronjain való kifüggesztésért az elfoglalt falfelületnek minden négyzet deciméteréért évenként 6 fillérvnyi illeték, mint legeszkélyebb illeték azonban példányonként legalább 2 korona fizetendő. A kifüggesztendő hirdetés egy négyzetméternél nagyobb nem lehet. A hirdetéseknek szilárd anyagra festitve vagy keretbe foglalva és felüggesztésre alkalmas készülékkel ellátva kell lenniük. Minden hirdetésnek csak egy cég hirdetését szabad tartalmaznia. A magyar állomásokon kifüggesztendő hirdetéseknek a magyar, ellenben a horvát állomásokra rendelt hirdetéseknek a magyar és a horvát szöveggel kell ellátva lenniük; meg van azonban engedve, hogy a hirdetésekben a magyar, illetve a magyar és a horvát szöveg mellett másnyelvű szöveg is (a német, francia, angol, olasz stb.) lehessen. Azt, hogy valamely hirdetés kifüggeszhető-e, az üzemeltetés igazgatója eibiráint. A hirdetni szándékozók kéretnek, hogy hirdetvényeiket a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzemeltetésénél Budapesten (I. Mészáros-utca 17. I. 17.) vagy személyesen, vagy pedig egy kísérő irattal nyújtsák be. Az üzemeltetés által a hirdetés elfogadása esetén kögöt illeték azután a déli vasut Budapest állomásának állomás pénztáránál fizetendő be. Közelebbi felvilágosításokat az üzemeltetés igazgatója ad.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: *Pollitzer K.* kereskedő *Eger*, *Herit Teréz* kereskedő *Nixdorf*, *Zeiner Ignác* kereskedő *Arad*.

Szenzációk. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. Bécsben az irányzat szilárd. A kontingát készáru 38.40 korona pénzben, 39.— korona áruban.

Vásárosarnok. (Vámos és *Buzsát* hatóság) közvetítők jelentése. A mai hetivásár olytán némileg élénkebb forgalom volt, mint az előző napokban. A piacra került áru jó árakon kelt el. Nehéz ölit zsir-sértések, lehozott sertésus, bárányok, de különösen jó teva, kitűnő keresletnek örvendnek. A tojásban nagyobb hozatalok és vételkedv mellett az árak változatlank. A mai nagybani eladások a következők árá-

kon történtek: Vidéki marhahus elejő 40—70 korona, hátulja 68—80 korona 100 kilogrammonként, minőség szerint. Vidéki leölt borjú, zsírban, hosszan mérve levonás nélkül 80—90 fillér, zsirsertések szálonnállal együtt 100—104 fillér kilogrammonként, bárányok bőrben 11—18 korona páronként, minőség szerint. — *Tojásban* élénk az üzlet. I-sőrendű iriss, telt áru ma 72—73 koronát jegyez, eredeti ládánként. — *Vágott lud és kacs* I. rendű áru 116—124 korona, vágott pulyka I.—120 koronát jegyez kilogrammonként. — *Vajban* élénk kereslet mellett I-sőrendű szövetkezeti teavaját 220—240 koronát, közönséges teavaját 2—220 koronát, főzövaját 150—180 koronát fizetnek kilogrammonként. — *Vadfelekben* kevés a forgalom. Az árak ugyancsólvan névlegesek. Szarvas egészben 60—68, vaddisznó nagyság szerint 54—80 fillért jegyez kilogrammonként.

Borjvásár. 1902. évi február hó 21-án. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvényirtársaságtól.) Felhajtás: Belöldi élő borjú 743 drb., leölt borjú 7 db, bécsi borjú — db, — db., növendékmarha — darab, bárány élő 6 darab, leölt bárány 65 darab. *Arjegyések.* — Belöldi élő borjú I. rendű 76—84 f.-ig, kivételes 88 —, II. rendű 60—74 f.-ig, I. kilónként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilónként levonás nélkül. Rngott borjúkét — f.-ig, Növendék marha — f.-től — f.-ig, I. r. — f.-ig, középmínőségű 44—48 f.-ig, alárendelt — f.-ig, I. kilónként. Bárány élő 6.—7.—k., leölt bárány 7.—14.50 K. kivételesen ár — k.-ig páronként. — Nagy földhajtás következtében az árak 2—3 fillérral csökkentek, a készlet azonban elfogyott.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rajakodónál lévő székes-ővárosi sertés-konzumvásár megkezdése 1902. évi február 21-én. Készlet 104 darab. Erkezett 1141 darab. Összesen 1245 darab. Eladott 800 darab. Maradt 445 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm súlyban 104—107 koronáig, 220—280 kilogramm súlyban 104—107 koronáig, 320—380 klg. súlyban 102—104 K.-ig Öreg nehez páronként 400—500 kilós 98—104 koronáig. Malac 76— korona. Az irányzat élénk.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 21.

Nyugodt üzletmenet mellett 6000 métermázs buza került a forgalomba változatlan árakkal.

Rozsban lanyha volt az irányzat és az árak öt fillérral estek.

Eladott:

Buza, Tiszavideki: 100 mm. 77 k. 9 K. 73½ f., *Verbászi:* 1300 mm. 76 k. 9 K. 60 f., 1000 mm. 75-7 k. 9 K. 57½ f.
Zentai: 3600 mm. 73-7 k. 9 K. 45 f.
Mind három hónapra.
Arpa: 1800 mm. 7 K. 81½ f.
Arpa: 100 mm. 6 K. 15 f.
Zab: 200 mm. 7 K. 97½ f., 500 mm. 7 K. 75 f., 100 mm. 7 K. 40 f., 100 mm. 7 K. 40 f.
Tengeri: 200 mm. 5 K. 17½.
Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint készpénzben 60 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	Kilogramm ára		Kilogramm ára		
		K.-től	K.-ig	K.-től	K.-ig	
Tiszavideki	uj	76	9,30	9,50	9,00	9,80
"	"	77	9,40	9,60	9,10	9,90
"	"	78	9,45	9,70	9,20	10,00
"	"	79	9,50	9,80	—	—
Februárgyűj	"	71	9,25	9,40	8,90	9,70
"	"	72	9,30	9,50	9,00	9,80
"	"	73	9,35	9,55	9,05	9,85
"	"	74	9,40	9,60	9,10	9,90
Februárgyűj	"	70	9,20	9,40	8,90	9,70
"	"	71	9,25	9,45	9,00	9,80
"	"	72	9,30	9,50	9,05	9,85
"	"	73	9,35	9,55	9,10	9,90
Bánági	"	76	9,40	9,60	9,10	9,90
"	"	77	9,45	9,65	9,15	9,95
"	"	78	9,50	9,70	9,20	10,00
Bácskai	"	76	9,35	9,55	9,05	9,85
"	"	77	9,40	9,60	9,10	9,90
"	"	78	9,45	9,65	9,15	9,95

Egyéb gabonafajták		Kilós	Kilogramm ára	
			K.-től	K.-ig
Rozs	uj elsőrendű	70—72	7,70	7,80
"	másodrendű	—	7,60	7,70
Arpa	elsőrendű	30—32	6,10	6,20
"	másodrendű	—	6,00	6,10
Zab	elsőrendű	30—41	7,60	7,70
Tengeri	bánági	—	0,—	0,—
"	másodrendű	—	0,—	0,—
Repce	uj közepesi	—	6,—	6,—
"	bánági	—	6,—	6,—
Kéles	—	—	4,60	6,—

A határidőszület folyamán a következők költsékek történtek:

Áprilisi buza 1902. 9.51—9.46—9.48—9.47
Októberi buza 1902. 8.41—8.38—8.37
Áprilisi rozs 1902. 7.81—7.79—7.76—7.74
Áprilisi zab 1902. 0.—
Májusi tengeri 1902. 5.38—5.36—5.37
Augusztusi repce 1902. —

Déli egy órákor a következők záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Áprilisi buza 1902. 9.47 pénz 9.48 áru
Októberi buza 1902. 8.36 " 8.38 "
Áprilisi rozs 1902. 7.75 " 7.76 "
Áprilisi zab 1902. 7.61 " 7.63 "
Májusi tengeri 1902. 5.36 " 5.37 "
Augusztusi repce 1902. 12.40 " 12.50 "

FÉRFI INGEK

chiffon, creton, batiszt, zephirből minta, vagy mérték szerint
24 óra alatt készíttetnek
LUSTIG EDE
Fehérnemű raktára
KEREPESI-UT 2.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
Részletes árjegyzék bérmentve.

Seabury & Johnson-féle
Benson-tapasz
a leghatásosabb szer
Köszvény, csusz, derékfájás,
csipőfájás, hátbaj,
mellbaj, köhögés,
minden meghülés ellen.
Ovakodjanak csekélyebb értékű utánzatoktól!
Louis Ritz & Co., Hamburg.
Kapható Budapesten:
Dr. Egger Leo és Egger J. Nádor-gyógyszertárban VI., Váci-körút 17. szám.
"Apostol"-gyógyszertár VIII., József-körút 64. szám.
Török József gyógyszerár VI., Király-utca 12.
Dr. Rosenberg Sándor gyógyszerár VIII., Kerepesi-út 43.
"Vöröskereszt"-gyógyszertár VI., Andrássy-út 84.

Legszébb Legjobb Legoliosóbb PAP... PAP... PAP...

1 szeszalható vasgép 8 db	1 acél sodrony ágybetét	6.-
1 kivethető matraca	1 tengerifü matraca	4.50
1 rongg paplan	1 ágyrész	5.-
1 prima	1 ágyrész	12.-
1 oszmán paplan	1 ablak köper függöny	8.-
1 szatín	1 tunis	1.50
1 atlasz oszmán	1 kárpit	4.50
1 selyem atlasz paplan	1 ágy, 1 szallalértő borsó	5.50
1 fodros selyem ál. papl.	2 1/2 gyapjú	12.-
1 jó vászon paplan lepő	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 "szép" ágy	1 ággyelke I.	0.85
1 "szép" ágy	1 tapasz ágyelke	1.50
1 jó löpökör	1 mir. jó fűszernyeg	0.40
1 téli pokróc	1 1/2 mintásolt	0.75
1 szep fal szőnyeg		

GICHNER JANOS
paplan, matraca és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbútor stb. nagy raktára.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzéket kívánunk ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöltetnek, nem tetsző árak kiserőltetnek, vagy a pénz visszadtatik.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: húgycsőfolyást, hólyagbajokat, bujakoros sebeket, syphilist, ennek következményeit, macakos borbajokat és az önfertőzésből támadt idénbetegségeket.

Meglepő az eredmény férfii gyengeségénél (impotentia) ugy fiatal, mint öregbök egyéneknél. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszeresek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dohány-utca sarok, I. emelet).
Bejártat a lépezőnél. Külön váróterem.
Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Kataphoresa

IDEG és NEMI

BETEGSÉGEK

radikál gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honárium teljes gyógyulás után fizetendő.

A csoda górcső

amelyből a cselekvő világhírlapoknál több mint két és fél millió darabot adtak el, jelenleg nálam kapható

csak 2 kor. 40 filléért (előzetesen beklódt 2-60 kor.-ért bementve, utánvéttel 40 fillérel több Ezon csodagórcső előnye, hogy körülbelül 1000-szorig nagyt és porosnak, tovább szemmel észrevehetően állatocskák a górcsőben nézve mintegy cserébogár nagyának. Nálkülözhetetlen a növény- és állatvilágnál és régóta hírhedt háztartási eszköz az élelmiszerek megvizsgálására, vajon hamisítottak-e és a húsmelekek megvizsgálására, hogy trichinamentesek-e. A vízben élő infuzóriumok, melyek pusztán szemmel nem láthatók, a górcsőben át vigan uszkálni látjuk. A górcsőnek egy nagyt legyese rövidlők számára van mellékelve, amelynek segítségével a legkisebb irást is elolvashatjuk. Jobb górcső 25-0 soros □ nagyra több tárgyval és tárgyval szemléléshez csak 5 k. - Utasítás mellékeltek. Székelyi Schüller J. Bécs. - II. Kurbaucsa a 4.

Titkos betegségek ellen

20 évi, részben katonatorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACS, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klótid-palota (Átjáróház az Uff-használattal).

A legelhangyaltabb hügyesfolyásokat, legulyosabb hügyhólyagbajokat, bujakoros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait.

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legjobban olyannira felkarolt és hatásában páratlan sikort

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magómléseket, nőknél főherfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bórbetegségeket, valamint ifjúkori hünyök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött háterinebajokat gyógyít a legújabb gyógymod szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőeknek ugy mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeresekről is gondoskodva leszek.

DEÁK FERENCZ MUNKÁI

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

E közős cím foglalja össze két vastag kötetben a nagy államférfi összes munkáiból kiválogatott gondolatokat és a hazai bölcsének leveleit. E két kötet a legkiválóbb tanulmányul jobban megvilágítja Deák Ferencz nagyságát, politikai erényiségét, puritán életmódját, vezérelveit, lelki világit és páratlanul nemesszavát. Az I. kötet címe: Gondolatok. A II. kötet címe: Levelek. A két kötet ára dombornyomással czimképpel ellátott, díszes, erős vászonkötésben 22 kor. 40 fill. Füvé 16 kor. Egy-egy kötet ára külön-külön 11 kor. 10 fill. Füvé 8 korona. Minden kötet önálló egész.

Megrendelhető a

LAMPÉL RÓBERT-FÉLE

(WODIANER F. ÉS FIAI)

császári és királyi udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrássy-út 21.

CSIZ

ez idő szerint leghathatósabb Jód-Brom-Gyógyforrás! A háznál végzendő ivókurára UNICUM!

Dr. Korányi Frigyes tanár a magyar gyakorlatban, vala mint a vezetés alatt álló budapesti királyi egyetemi korodán szerzett sokszoros tapasztalása alapján megleten alkalmas a csisz jódforrást, mint kiváló hatású gyógyszert mindazon betegségeknek, melyeknél a Jód mint specifikus szer javára van. A Csiz jód-brom-gyógyvizis kapható mindenkori friss költésben használattal utasítással együtt, valamint leványvis-készletében; megrendelhető a Fűrődgazgatóságnál, Csiz, u. p. Rimacsócs és Édeskúty L. fűdelársánál, Budapest.

Az Athenaeum r. t. kiadásában megjelent:

Házassági perek és Eljárás a házassági perekben

Irta **KNORR ALAJOS** köz- és váltóügyvéd, nyugalm. kir. 1865 táblai bíró, a vas-koronarend III. o. lovagja.

Ára angol vászonköt. I frt.

Kapható az "Athenaeum" r. társulatnál, valamint minden könyvkereskedésben.

Szamos vevőm fölszólítására

igérettem nek megfelelően értesitem azon t. családokat, a hol több gyermek van, a kiket egyformán kívánunk öltöztetni, hogy tavaszi szükségletüket már most biztosíthatják, ha romek kivétel, dus választékú és bármily nagyságu

fiu- és gyermekruháimból

vásztanak. Az átétel később történhetik.

Jutányos szabott ár.

Képes Árjegyzék bérmentve.

Neumann N.

os. és kir. udv. szállító

férfi-, fiu- és gyermekruha-telepe

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRUT 1. SZ.

A legjobban ajánlt gyümölcsfa- és faiskolák

W. Klenert, Graz

(tulajd. Klenert Vilmos, ezelőtt Klenert és Geiger)

ajánl: gyümölcsfákat minden nembben és formában, nemes gyümölcsöket, vadon-cókat és bogrós gyümölcsöket, sortfákat, harasztókat, fűtővelűket és rózsákat, sövény-növényeket, spárganövényi stb.

Katalogus ingyen!

Agulár Ignác

cipőgyára

Budapest, Deák-tér 6.

a hol a világhírű

Guzi-kenőcs

kapható.

Mindenki, ha nálam 1 pár cipőt vásárol, 1 tévely "GUZI" kenőcsöt és egy pár elegáns SÁMFAT kap ingyen. Minden cipéért, mely az általam feltalált és töv. védett Guzi kenőccsel kenve lesz, 1 évi irásbéli jótállást vállalok, elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Vidékre minden esomagt pontosmentesen küldök és csupán 30 krt számítok fel. Már-teknek eleg-nő, ha egy papirlapra állva harisnyában, a lábál körvonalat lerajzoljuk. Nem megfelelőért a pénz haladéktalanul visszadom. Kérje képes árjegyzékem ingyen.

Férfi vix. sima cipő	3.-	Oroszlak csugos, posztó szár	3.50
Elegáns vix. tűző cipő	3.20	Női zerges csugos cipő	3.-
Elegáns szalon-lack tűző	4.-	Elegáns zerges tűző	3.-
Párisi divat box calw borból, tűző vagy csugos, feltöltött elegáns.	4.50	Po-rtó cipő oroszlak fűjél	3.40
		Salon lack tűző v. csugos	3.50

Párisi divat feltöltött elegáns box calw bór tűző vagy csugos.

Gyermekcipő 4 évig elegáns felölt, lack v. szerg borbó I.-

Oh jai!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Éljen!

Egger-mellpszatilla csakhamar meggyógyított

TÁVIRAT.

Kérek kitűnő mellpszatillából három nagy dobozzal.

Karlsbad, Weisser Löwe. Fastettih-Schaffgotsch grófnő.

Köhögés, rekedtség ellen gyors és biztos eredménnyel használja mindenki

Egger mellpszatillait

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadozob 50 fillér.

Fő- és szétküldési-raktár: **NÁDOR-gyógyszertár** Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
Tristan és Izolda.
Zenédramá 3 felvonásban. Irtá Wagner Richard.
Szövegét fordította Abrányi Emil,
Személyek:
Tristan Burrian Brangére Bertó M.
Marke király Ney D. Pásztor Gábor
Izolda Vasquezné Kormányos Ney B.
Kurwenál Takács Ifjú hajós Déri
Melot Kiss
Kezdete 7 1/2 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
Karácsonyi álm.
Betelemes játék 3 felv. előjátékkal, Irtá Gárdonyi Géza. Zenéjét szerz. Szabados Béla.
Személyek:
Gáspár Szaocsavay Bertalan Gabányi
Menyhért Ivánfi Boris Rákosi
Boldizsár Mihalffy Magda Ligeti
A királyné Lendvayné Zsuzsi Török I.
Tücsök Nádasy Andris Gyemes
Csil agriász Vizvári Cigány Rozsahegy
Abrádiz Egressey Pogány főpap Pálfi
Ordas Gál Gyöngyike Maróthy
Egy miniszter Paulay Mária Hegycsi
Cetka Faludi József Ujházi
Kezdete 5 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
Lotti ezredesel.
Énekes bohózat 2 felvonásban. Irtá Rudvard Stone. Fordította Faragó Odón. A dalok versszövegét irta Mérei Adolf.
Személyek:
Ton Dawentry Sziklai Barley Szilágyi
Harriet Sziklainé Mister Morvay Iványi
Jean Dickson Boross Mister Bibb Kolocsay
Kitty Almásy Miss Kate Sellé
Ramajansh Ráthonyi Emoralda Iványiné
Lotti Fedák Elsie Tomcsányi
Kezdete 7 1/2 óraker.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetőek: **Bárd Ferenc és Testy** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrásy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.

VIGSZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
A képviselő ur.
Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irták Gúthi Soma és Rákosi Viktor.
Személyek:
Bodollai Károly Góth Melinda Hegedűsné
Lili Gazsi Beke Antal Vendrei
Eszter Nikó L. Csopaki Győző
Pünteke Szerényi Puppenheim Balassa
Füzessy Tapolczai Horvát Kazalozky
Bodollai Karesi Hegedűs Agnes Fábian
Kezdete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
Blaha Lujza asszony mint vendég
Egy görbe nap.
Énekes bohózat 3 felv., dalokkal és táncokkal. Irták Csicsery Bors és Tsa. Zenéjét részben szerzette Barna Izse.
Kezdete 7 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
Szada Yakkó, Kavakami és társulatának vendégjátéka
A géza és a lovag.
Dramá 2 felvonásban.
Utána:
A kéz.
Mimodráma 1 felvonásban. Irtá Heary Bertoy.
Végül:
Kéza.
Dramá 2 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. február hó 22-én.
A rejtély.
Színmű 2 felvonásban. Irtá Paul Hervién. Fordította Ambrus Zoltán.
Személyek:
Raymond Ivánfi Marquis Nádasy
Gizella Hegyesi Vivace Császár
Gerard Mihalffy Laurent Hetényi
Leonora Márkus Szolga Faludi
Utána:
A betörő.
Vígjáték 1 felvonásban. Irtá Labiche és Mélesville Fordította: Hevesi Sándor.
Személyek:
Valory De Bréoné Deszö Vasin Iványi
Chabriac Rózsahegy Corálie Boros F.
Kezdete 7 óraker.

FŐVÁROSI ORFEUM
Nagymező-utca 17.
A világhíra
Loie Fuller
minden este 8 óráig és való egész sereg attrakció.
Vasárnap két előadás.
A Műkertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangverseny. Vasárnap délután 4-től kezdve nagy hangverseny a kávéházban.

Somossy-Mulató
Király-utca 71. Igazgató: Somossy K.
Még csak néhány napig!!
Frizzó Fregoli
hatásos vendégjátéka gyors új átváltoztatásaiban.
Vasárnap 6 óra 23-án, délután fél 4 óraker
Frizzó Fregoli utolsó Frizzó Fregoli matinéje
mérsékelt helyárrakkal.
Az emeleti kávéházban Dajna Balogh Rudi cigányzenekara játsszik reggel 5 óráig.
Az előadás után omnibusok közelednek minden irányban, Budára is.

POZSONYI
ESCHÉSTÁRSZA
POZSONYI

Petánovits
METROPOLE-SZÁLLÓJA
A télikertben ma
Pongrácz Lajos Kolozvárról
kitünő zenekara játszik.
Axel Leonard Rockström Norbergben, Svédország a 1007. számú
„Eljárás és készítek palackokba, bádogedényekbe és más effélékbe zárt anyagok pasteurizálásánál az edények szétrepesztésének elkerülésére” című 1897. július 20-áról kelt magyar szabadalmára **vevők vagy engedélyesek kerestetnek.**
Szíves ajánlatok „W. Z. 1157” alatt Mosse Rudolfhoz Bécs, I. Seilerstätte 2. intenzendők.

Figyelem!
Szíves tudomására hozzuk, miszerint előadásokra **rendkívül olcsó áron** remek f. stésű, díszes kivitelű **arany- és a legmodernebb ezüstfestésű étkező-, kávé-, tea- és győző-őrő mintázatu mosdókészleteink.**
Roppant nagy raktárunk bővelkedik a szebbnél szebb, művészi kivitelű **12 személyes étkezőkészletekben** és valódi **Alt-Wien**, épp úgy val. **meissen** **étkező-, kávé- és teakészletekben.**
Porcellánfest. gyárak raktára:
Ortner Rezső és Társa
VI., Teréz-körút 32., sarokútel.

Legnagyobb budapesti BUTOR-árubáz
A rendkívül rosz üzletmenet folytán és túlhalmozott raktárunk miatt, hogy családok munkásainak állandó foglalkozást adhasunk, elhatároztuk, március végéig készítményeinket []saját árainkban eladni a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.
Több száz szoba díszes asztalos és kárpitos butor, u. m.: barokk, angol, szeccszáló, ó-nemet stb. stílusban a legegyszerűbbtől a legmodernebb fazonban, a garatúrák behuzása helyem, pilás, francia- és angolstílusúkkal, kézzel, raktárunk kizárólag jó minőségben.
A tartósságért több évi közönséget nyújtunk.
A legújabb butorainkunkat több mint 400 képpel 50 illusztrációval ellátott kézikönyvben bérmentre küldjük. Bevásárlás esetén az 50 illusztrációt visszadjuk.
Varga Mihály és Társai
magy. butoripar-társasága Budapest, IV. Koronaherceg-utca 2.

Az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai r.-társulat kiadásában Budapest, VII., Kerepesi-ut 54., most jelent meg:
MÁTYÁS KIRÁLY
EMLÉKKÖNYV.
A nagy király kolozsvári emléksobrának leleplezése alkalmára szülőváros, Kolozsvár szabad kir. város megbízásából szerkesztette
Dr. MÁRKI SÁNDOR.
12 ónállo képmelléklettel, 2 térképpel és 135 művészi kivitelű szövegrajzzal.
Ára pompás díszkötésben 24 korona.
Kapható a kiadótársulatnál és minden könyvkereskedésben.

DÉLI VASUT.
A háló és közvetlen kocsik forgalma Budapest d. v. pályaudvarról az 1901/1902. évi TELI menetrendben.
I. II. oszt. hálókocsi. Budapest d. v. Velence (Venezia) között.
Pragerhof—Nabresina-Cormonsan át.
Bpest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Velence ind. d. u. ... 2 óra 10 perc
Velence ... érk. d. u. 2 ... 10 Budapest d. v. érk. d. e. ... 9 ... 53
Menettartam: 18 1/2 óra. Menettartam: 19 3/4 óra.
I. II. oszt. közvetlen kocsik két I. oszt. hálókocsi.
Budapest d. v. — Ala között. Pragerhof—Marburg-Franzensfesten át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Ala ind. d. u. 1 óra 57 perc
Ala érk. d. u. 4 ... 14 Budapest d. v. érk. reggel 9 óra 53 p.
Menettartam: 20 1/4 óra. Menettartam: 20 óra.
I. II. oszt. közvetli. kocsik. Bpest d. v. Velence (Venezia) között
Pragerhof—Nabresina-Cormonsan át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Velence ind. d. u. ... 2 óra 10 perc
Velence ... érk. d. u. 2 ... 10 Budapest d. v. érk. d. e. ... 9 ... 53
Menettartam: 18 1/4 óra. Menettartam: 19 3/4 óra.
Budapest d. v. Abbazia—Fiume között. Pragerhof—St.-Peteren át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc Fiume ... ind. este ... 7 óra 52 p.
Fiume ... érk. d. e. 9 ... 38 Budapest d. v. érk. d. e. 9 ... 53
Menettartam: 13 1/2 óra. Menettartam: 14 óra.
Budapest d. v. Triest között. Pragerhofon át.
Bpest d. v. ind. reggel 8 óra 00 perc Triest ... ind. reg ... 8 óra 00 p.
Triest ... érk. este 9 ... 00 Budapest d. v. érk. este ... 9 ... 20
Menettartam: 13 óra. Menettartam: 13 1/4 óra.
Budapest d. v. Pakrác között. Nagy-Kanizsa—Barson át.
Budapest d. v. ind. este 8 óra 55 perc Pakrác ind. d. u. ... 2 óra 50 p.
Pakrác ... érk. d. u. ... 1 óra 20 Budapest d. v. érk. reggel 6 ... 23
Menettartam: 15 1/2 óra. Menettartam: 15 3/4 óra.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
d. u. Vasárnap este		Rosenkranz és Gildénstern Kegyelményér A hó mulatnak	A dada A Gyurkovics lányok	Katalin	Lotty ezredesei
A dénevér				Egy görbe nap	Lotty ezredesei

Minden sz6 egyszeri beiktatasa nonpareille betukbol 4 fill. Vastagabb betukbol 6 filler.

HIRDELTESEK

A hirdetesekre dijmmentesen ad folvilagositast a kiadohivatal: Jozssef-kort 18. szam.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilagositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodakban és eredeti nyelven... Benda József... Breuer nővérek... Deutsch Miksa...

Zoltán. Ha pántheon választás nem olvasható... Rara. Reggeli estig gondolkodom... Csanád. levelet küldött. Üdv. 6348

KINÁLAT. Angol, francia... Szülők figyelmébe! Alkalmi kószottok és szavalmányok...

Eladatik. vagy oseritelték egy nagyon szép és szakszerűen kezelt birtok... Egy kis ház szabad kézből eladó.

Szabadalmakat kieszközöl és értékesít PATAKY H. és W. utóda dr. Wirkmann József

szájpadias nélkül is. Foglalkozás irántam névelés... Dr. Neufeld, Kossuth Ligaz-u. 14.

Eckstein Bernát hirdetési iroda... Engelmann Mór győzelemjelmű... Franke Pál könyvkereskedő...

Cyranó 26 éves aszke armból, egy szinosa barna urinóval szeresse megismerkedni. Levelet kérek... KERESLET.

Elegáns butorított lakás József-körtől egy pompás birtokhoz... Eladó birtokok. Hírszámgyűjtés...

Egy kis ház szabad kézből eladó. Naphegy, Úgyvári I., Krisztina-város, 4180

Butor! Sojait kézzintérményű divánok, ottománok, szalonáru-tyúk, affrik- és lézómátracok...

Butor! csak jó minőségű. Hálószoba, krodene, szőnyeg-dírák, asztal, szék, íróasztal...

A ki lakást kereso vagy kiadó lakása e van e e

Fischer J. D. hirdetési iroda... Goldberger A. V. hirdetési iroda... Goldgruber Mór könyvkereskedő...

Keresek megveleire egy nagy német faturu cég... Egy intelligens ember inspektor állást keres...

Kis birtokok ajánlat birtélete 50-100 hold között... Kerékpár javításokat, átállításokat...

Cimbalmozni tant! Jólalapsan rövid idő alatt kottából kottánál 50-60 kért óránkint...

Náthán Ignác butorfiaktára Budapest, VII., Erzsébet-kört 23. Ujdonság! Borotváló por!

Öreg fjom szilvórium. 400c = 16 fokos hektoliterre 30 fill. az Temesvár. A hortdokat saját árban számított...

A ki személyzetet keres vagy hely nélkül van e e

Messe Rudolf hirdetési iroda... Mező Antal hirdetési iroda... Nemettek A. J. újság-áruháza...

Amerikai vásárolt használt műfogak... Amerikal vásárolt használt műfogak... Újves. jó bizonyítványokkal ellátva...

Bárminő magas Jászórd jelzőkötőket... Krassó. Széchenyigében 43 kat. hold...

Butor legjobb minőségű, legolcsóbban, részlete és kézzintérmény kapható... Magyar és német levelező...

Butor legjobb minőségű, legolcsóbban, részlete és kézzintérmény kapható Weiberg Pülöpnél... Magyar és német levelező...

Nászajándéknak alkalmas már 1902. évi ujdonságok kaphatók Hegedűs Zsigmondnál...

A ki valamit venni vagy eladni akar e e stb. stb.

Rohozni Iona dohányszővedő... Sikray Samu hirdetési iroda... Sopronyi V. dohányszővedő...

Zeneművek jó állapotban megveletemek... Keresek 4 gyermekes nyitó szobát... Társ. 2-3 ember forrásnál...

Szatmármegyében 86 kat. holdas ur birtok... Eladatik egy régi nemes, különös szép ház...

Singer-varrógépek... Használt férfinahabk leg-masabbk árban... Dóczy M. cipész

Kéttablakos udvari szoba különbejárattal és fűdösözbe használati fohr... Singer-varrógépek... Használt férfinahabk leg-masabbk árban...

„Budapesti Napló“ a legjobb eredményt érheti el

„Budapesti Napló“ a legjobb eredményt érheti el

Walden Jakab Kinyó-utca 1. Zipse és Könyv szomszédosüzlet... Toldi Lajos könyvkereskedő... Weidenfeld Jakab Kinyó-utca 1.

Keresek Budapestben megveleltre egy bodegát, melyhez 300 hecto barnak 6-7 hectoliteres hordokban való befogadására alkalmas...

Épületjavítások, átállítások olcsón elvégeztetnek... Kiadó lakás utca és udvar, világos nagy udvar... Gyárosok, magykereskedők és vállalkozók...

Budapest legmeghizhatóbb legnagyobb és legolcsóbb cipő-raktára Kerepai-ut 10. Gombos fu. v. ugoslakk...

„Közölgösztvott sorostek“ kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb költségek adatik...

„Közölgösztvott sorostek“ kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb költségek adatik...

„Közölgösztvott sorostek“ kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb költségek adatik...

Gorge-Sent. Szombaton október 11. lezok. A végre... Vaskapu! Gyöngyösi közfőzet. Jobb lettem. Választ kérek... Szívükém. Ezedem külföld minté előbb pénz, rezemhet és boldogság...

Keresek 300 hecto 6-7 hectoliteres fehér borral használt, teljesen jókornban lévő... Szép szőnyegdiván, magas lágra, majolika függőlámpa...

Cimbalom pedális 25 fill. eladó, Erzsébet-kört 2. Horváth. 11561

Budapest legmeghizhatóbb legnagyobb és legolcsóbb cipő-raktára Kerepai-ut 10. Gombos fu. v. ugoslakk...

„Közölgösztvott sorostek“ kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb költségek adatik...

„Közölgösztvott sorostek“ kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb költségek adatik...

„Közölgösztvott sorostek“ kiváltatnak és azokra nagyobb és olcsóbb költségek adatik...

Nyomatott a „Patria“ irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgópeén, Budapest, IX. Csúti-ut 25.